

**UNIVERZITA
JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA**

Magisterské kombinované studium
2010 – 2012

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Michal Pitro

**ZÍSKÁNÍ ZBROJNÍHO PRŮKAZU V ČR, PŘÍPRAVA NA
ZKOUŠKY ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI**

P R A H A 2 0 1 2

Vedoucí diplomové práce:
JUDr. Libor Kovárník, Ph.D.

COMENIUS UNIVERSITY PRAGUE

Master Combined Studies

2010 - 2012

DIPLOMA THESIS

Michal Pitro

**Getting arms license in the Czech Republic,
preparation for proficiency tests**

Prague 2012

The Diploma Thesis Work Supervisor:

JUDr. Libor Kovárník, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze 27. 3. 2012

Michal Pitro

.....

Poděkování

Rád bych upřímně poděkoval svému vedoucímu práce, panu JUDr. Liboru Kovárníkovi, Ph.D., za cenné připomínky, odborné rady, podporu, toleranci a motivaci, kterou mi během tvorby mé práce poskytoval. Dále bych rád poděkoval panu Ing. Ivo Musilovi, soudnímu znalci v technickém oboru, ruční střelné zbraně, munice a příslušenství za cenné rady a připomínky při tvorbě této práce.

Anotace

Diplomová práce pojednává o vývoji střelných zbraní od rané historie až po současnost. Zabývá se současnými právními předpisy České republiky, jež vedou žadatele o zbrojní průkaz k jejich poznání a následnému splnění zákonných podmínek s účelem získání zbrojního průkazu. Práce se zabývá potřebnými oprávněními a povinnostmi, které vznikají se získáním zbrojního průkazu a při nabytí vlastnictví střelné zbraně. Definuje právní pojmy užívané v prováděcích předpisech, druhy střelných zbraní i střeliva a zároveň rozlišuje jejich jednotlivé skupiny a kategorie.

Součástí práce je příprava žadatele o zbrojní průkaz, ke zkoušce odborné způsobilosti, a to nejen po linii zvládnutí její teoretické části, ale zároveň ke zdárnému absolvování praktické části zkoušky s cílem seznámení žadatele s problematikou bezpečné manipulace s krátkou střelnou zbraní.

Klíčová slova: historie střelby, získání zbrojního průkazu, zkouška odborné způsobilosti, zbrojní průkaz, nabytí vlastnictví střelné zbraně, držení střelné zbraně, bezúhonnost, spolehlivost, odborná způsobilost, zdravotní způsobilost, rozdělení zbraní a střeliva, zabezpečení střelných zbraní a střeliva, bezpečnostní pravidla.

Annotation:

This diploma thesis concerns development of firearms through history from ancient to present. It comprises contemporary law regulations of the Czech Republic, which lead a claimant of gun permit to recognition of the law and consequently to fulfilling the requirements for receiving the permit. The thesis describes required authorization and obligations that arise with the possession of gun permit and fire arm. It defines legal terms used in regulations relating to acquired ownership and possession, with concept of law used in regulations, categories of guns and ammunition and documents concerning the possession of firearms.

The thesis contains preparation of a claimant for gun permit for the specific exam, not only for the theoretical part of the exam, but also preparation for the practical test. It also familiarizes the claimant with secure manipulation with a firearm.

Key words: history of shooting, gaining of gun permit, special qualification test, gun permit, acquisition and possession of firearm, integrity, reliability, special qualification, health qualification, sorting of firearms and ammunition, securing firearms and ammunition, safety rules.

OBSAH

Úvod.....	8
1. Historie střelby z palných zbraní	10
1.1. Objev střelného prachu a vývoj střelných zbraní.....	11
2. Zbraně a střelivo současné doby	13
2.1. Základní rozdělení zbraní.....	13
2.2. Vymezení základních pojmů	13
2.3. Dělení střelných zbraní z různých hledisek	15
2.3.1. Vojenské zbraně	16
2.3.2. Lovecké zbraně	16
2.3.3. Sportovní zbraně.....	17
2.3.4. Obranné zbraně	18
2.4. Základní rozdělení nábojů	19
2.4.1. Pistolové náboje.....	19
2.4.2. Revolverové náboje	20
2.4.3. Náboje do loveckých kulových zbraní	20
2.4.4. Náboje do loveckých brokových zbraní.....	21
2.4.5. Základní účinky střely na člověka a zvěř	21
2.5. Rozdělení zbraní a střeliva do kategorií dle právní úpravy.....	22
3. Získání zbrojního průkazu v ČR	26
3.1. Obecné podmínky pro získání zbrojního průkazu	29
3.2. Zbrojní průkazy a jejich skupiny	29
3.3. Způsobilost k právním úkonům	30
3.4. Zdravotní způsobilost	30
3.5. Bezúhonnost	32
3.6. Spolehlivost.....	35
3.7. Věková hranice pro vydání zbrojního průkazu	36
3.8. Odborná způsobilost	37
3.9. Poplatky spojené se získáním zbrojního průkazu	38
4. Oprávnění a povinnosti držitelů zbrojního průkazu	40
4.1. Oprávnění držitele zbrojního průkazu.....	40
4.2. Povinnosti držitele zbrojního průkazu.....	42
4.3. Zabezpečení střelných zbraní	45
5. Příprava žadatele na zkoušku odborné způsobilosti	48
5.1. Teoretická část zkoušky odborné způsobilosti	48
5.2. Praktická část zkoušky odborné způsobilosti	51
5.2.1. Určení zbraně k provedení bezpečné manipulace	53
5.2.2. Podmínky střelby na pevný cíl.....	54
5.3. Bezpečnostní pravidla	56

6.	Bezpečná manipulace s krátkou kulovou zbraní u zkoušky odborné způsobilosti	58
6.1.	Univerzální postup prohlídky a kontroly krátké kulové zbraně.....	58
6.2.	Částečné rozebrání zbraně	60
6.3.	Předvedení přípravy postupu zbraně a střeliva ke střelbě	61
6.4.	Technický popis krátké kulové zbraně a funkce vybraných částí	65
6.5.	Základní ochranné pomůcky pro střelbu	66
7.	Počet držitelů střelných zbraní a počet střelných zbraní v ČR	67
7.1.	Počet držitelů zbrojních průkazů v ČR	67
7.2.	Počet střelných zbraní v ČR	68
7.3.	Hodnocení současného stavu	69
	Závěr	70
	Seznam použité literatury	72
	Seznam obrázků a frafů	75
	Seznam příloh	76

ÚVOD

V samotném úvodu, v souvislosti s umožněním získání zbrojního průkazu a zbraně v našem demokratickém právním státě, se zamysleme nad citátem třetího prezidenta USA, Thomase Jeffersona:

„zákony, které zakazují nošení zbraní, jsou takové povahy, že odzbrojí pouze ty, kteří nejsou odhodláni ani nakloněni páčání zločinů. Takové zákony činí věci horšími pro napadeného a snadnějšími pro útočníka, slouží spíše ku podpoře než k zabránění vraždám, neboť neozbrojený člověk může být napaden s větší sebedůvěrou než ozbrojený“

Cílem práce je představit současnou problematiku získání zbrojního průkazu v právním prostředí České republiky, nabývání vlastnictví, držení střelných zbraní, dále detailní popis vlastní zkoušky odborné způsobilosti žadatele o zbrojní průkaz a informování o stručném statistickém přehledu spočívajícím v datech o držitelích zbrojních průkazů a střelných zbraních v České republice.

V diplomové práci budou využity jednak teoretické, ale i praktické zkušenosti odborníka z oblasti zbraní a střeliva. Současně v práci bude vycházeno z platných právních předpisů upravující danou problematiku k 1. lednu 2012. Veškeré informace zde uvedené vycházejí z metod sběru dat, jejich analýzy a srovnání, využita bude i metoda pozorování a srovnávání. Tématika související se zbraněmi bude zpracována způsobem, který by měl široké a laické veřejnosti komplexně, avšak jednoduše, podat základní informace o vývoji střelných zbraní od rané historie až po současnost. Zároveň bude přehledně zpracovávat právní podklady, na nichž „stojí“ úsek zbraní a střeliva v České republice. S ohledem na velký rozsah právních předpisů, které zahrnují tuto problematiku, bude v práci zdůrazněno to, co je důležité z hlediska žadatele o zbrojní průkaz.

Důležitou a nedílnou součástí diplomové práce bude popis a průběh zkoušky odborné způsobilosti, která je pro žadatele o zbrojní průkaz nejobtížnější částí zkoušky, protože je mezníkem k získání zbrojního průkazu. V závěrečné části práce budou prezentovány a shrnuty obecné statistické údaje, zejména o vývoji počtu držitelů zbrojních průkazů a počtu střelných zbraní v České republice.

1. Historie střelby z palných zbraní

Pokud se najdou sportovní historici, kteří bádají v historických pramenech minulosti a snaží se, co nejvíce zjistit informace k určitým historickým souvislostem spojených s vývojem například sportovních soutěží musí jen tiše závidět sportovnímu odvětví jakým je lukostřelba. Toto sportovní odvětví má nepřekonatelný primát, neboť jeden z nejstarších dochovaných a nalezených záznamů se právě vztahuje k tomuto sportovnímu odvětví. Jsou dochovány záznamy o soutěži, které jsou z 15. století před naším letopočtem, kdy faraon Amenhotep II. vyzval tehdy své vojáky k soutěži ve střelbě z luku. O tomto se našel právě zápis v Egyptě, konkrétně v oblasti u Luxoru. Je jisté ale nesporné, že stejně tak lidé jistě soutěžili i v jiných disciplínách jako mohl být vrh kamenem na cíl, nebo přesný hod kamenem na dálku. Od počátku historického vývoje zbraní je zřejmé, že se vždy používaly výhradně k dvěma účelům. První účel byl vždy k obraně a útoku a při druhém účelu bylo třeba ulovit zvěř k vlastní obživě. V prvním uvedeném případě docházelo vždy k násilným vzájemným střetnutím, přičemž bylo požadováno, aby byla soupeři způsobena fyzická újma, která mu zabránila v dalším jednání, a v podstatě jej vyřadí v okamžitém boji. Při druhém účelu, tedy lovu zvěře bylo usilováno o okamžité usmrcení zvěře, aby tato nemohla utéci a lovec tedy nepřišel o svou kořist. Později s vývojem pochopitelně docházelo k modernizaci všech zbraní a zdokonalovala se přirozeně i konstrukce zbraní, ať tomu bylo příchodem kuše, nebo později palných zbraní.¹

Pokud bychom měli zmínit první střelecké soutěže z palných zbraní, tak jsou dochovány zmínky z roku 1471 ze střelecké soutěže zde v Evropě, konkrétně se jedná o Švýcarsko. Lze předpokládat, že tomu bylo podobně i v dalších částech Evropy. Střelecký výcvik nebyl jen tak rozmařilou činností doby, ale jednalo se o nutnost při obraně měst, jak nás informují dochované zakládací listiny. Postupně vznikaly střelecké spolky a bratrstva, což bylo ze strany panovníků vždy podporováno, neboť bratrstva se osvědčila při tureckých

¹ BRYCH, J. *Sportovní střelba*. 1. vyd. Univerzita Karlova v Praze : Nakladatelství Karolinum. 261 s. ISBN 978-80-246-1582-0

válkách v 16. a 17. století. Takovéto spolky, kde se střílelo z palných zbraní, byly i zde u nás v Praze v 16. století. Jednomu ze sdružení Ferdinand I propůjčil „ostrov za mostem pražským“, aby zde „střelci všech tří měst pražských u horního přívozu střelbou kratochvíli provozovali“². Dodnes tento ostrov známe pod názvem Střelecký ostrov.

1.1. Objev střelného prachu a vývoj palných zbraní

Spojení palných zbraní se jednoznačně a nepochybně spojuje s vynálezem střelného prachu, přičemž vynálezce tohoto revolučního objevu nelze spolehlivě určit. Některé prameny tvrdí, že byl vynalezen v Číně, jiní že jej vynalezli Arabové. Jednalo se o jednoduchou směs, která byla prášková a obsahovala síru, ledek a dřevěné uhlí. V prvopočátku měla být tato směs používána k efektům připomínající ohňostroje, ale možná již byla užívána jako trhavina. Střelný prach, který je vhodný pro střelbu, byl upraven později, neboť tento prach musí mít pomalejší rychlost hoření. K praktickému použití střelného prachu došlo v různých zemích Evropy v první polovině 13. století.³ V prvopočátku byla konstruována velmi primitivní děla, která se nazývala „bombardy“. Jejich užívání se ale šířilo velmi pomalu, přičemž koncem 14. století již existovaly těžké, hrubé kusy tzv. moždíře a lehká polní děla – tarasnice. Postupné zdokonalování přirozeně přispělo k vynálezu ruční palné zbraně. První ruční palné zbraně se nazývají hákovnice, z německého Haken - hák. Vývojem a zdokonalením došlo pochopitelně i na změnu materiálu na výrobu střel. Dřívější materiály nahradilo daleko vhodnější materiál a to olovo. V době kolem druhé poloviny 15. století se začalo u prvních ručních zbraní využívat doutnáku, který se uchycoval na konce páky připevněné na této zbraně. Při stisknutí jednoho konce páky se druhý konec s hořícím doutnákem dotkl zátravky a vznítil střelný prach. Tato zbraň se nazývala arkebuza – neboli

² BRYCH, J. *Sportovní střelba*. 1. vyd. Univerzita Karlova v Praze : Nakladatelství Karolinum. 261 s. ISBN 978-80-246-1582-0, s.12

³ KOVÁRNÍK, L., ROUČ, M. *Zbraně a střelivo*. 1. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2007. 247 s. ISBN 978-80-7380-030-7

píšťala. Později se ale objevuje doutnákový zámek s pružinou a způsob vznícení střelného prachu je dokonalejší a propracovanější.

Bylo nezbytné, aby přišel další podnět k rozvoji ručních palných zbraní. Tímto byl vynález kolečkového zámku, který byl dostatečně spolehlivý k vytváření ohně na vznícení prachové složky. Jednalo se o velmi nákladný a složitý mechanismus. Časem byly kolečkové zámky zdokonaleny. Kolečko se nenatahovalo klíčem, nýbrž činností kohoutu a místo kamínku z křemene se začal používat pyrit. To znamenalo pohodlnější zacházení se zbraní. Nebylo třeba hořícího doutnáku a na spolehlivé vznícení prachu nemělo vliv počasí. Navíc zbraň získala stálou pohotovost ke střelbě. Téměř současně s kolečkovým zámkem přišel dokonalejší způsob vznícení střelného prachu - zámek křesadlový. U něj byly jiskry, zapalující střelný prach, vykřesány v okamžiku, kdy křesací kámen udeřil do ocelové destičky, tzv. ocílky. U pozdějších vzorů však ocílka a kryt pánvičky tvořily společně jedinou součástku. Zacházení se zbraní bylo rychlejší a dovoľovalo vystřelit rychlostí asi jeden výstřel za minutu. Rozvoj chemie a techniky umožnily další rozvoj palných zbraní. Zdokonalovaly se hlavně s vývrtem, drážkami a poli a začaly se používat zápalky s nárazovou složkou. To vedlo k všeobecnému zavedení měděných zápalek a následoval přechod k perkusnímu zámku, který měl řadu výhod před zámkem křesadlovým. Technologie rýhování hlavní vykazovala značný pokrok, zbývalo vyřešit ještě nabíjení zbraní zezadu. Koncem roku 1870 jsou předovky vystřídány zbraněmi nabíjenými zezadu jednotným nábojem, který spojuje v jeden celek střelu, prachovou náplň, zápalku a kovovou či papírovou nábojnici. Zadovky byly z počátku konstruovány jako jednoranové, ale v druhé polovině 19. století již vznikla řada konstrukcí opakovacích zbraní, zejména pušek, vybavených zásobovacím ústrojím s prostorem pro uložení nábojů. Revolver přestává být perkusní předovkou a přechází na jednotné náboje nabíjené zezadu do jeho válce. Koncem 19. století se sortiment ručních palných zbraní rozšiřuje o samonabíjecí zbraně, zvláště pak pistole.⁴

⁴ FAKTOR, Z. *Zbraně pro sebeobranu*. 2. doplněné vyd. Praha : Magnet-Press, 1995. 157 s. ISBN 80-85434-76-8

2. ZBRANĚ A STŘELIVO SOUČASNÉ DOBY

2.1. Základní rozdělení zbraní

Zbraň je možno definovat jako nástroj, nebo zařízení přizpůsobené k ranivému účinku na živý organismus, nebo k ničení objektů. Rozdělení zbraní podle způsobu ranivé energie, která je předávána cíli dělíme zbraně na chladné, úderné a střelné.

Úderné zbraně jsou takové, které působí na zvěř nebo člověka přeměnou pohybové energie na destrukci zasaženého místa. Jde o kyj, palcát, mlat a podobné. Chladnou zbraní je například oštěp, dýka, meč, sekera, kopí, jedná se o ostrou zbraň, která působí na člověka, nebo zvěř bodnutím čepele, vedenou jílcem, nebo ratištěm, popřípadě topůrkem. Střelná zbraň vymršťuje na dálku střelu rozrušující svou dopadovou energií zasažený cíl.

2.2. Vymezení základních pojmů

Pro orientaci v terminologii je třeba vždy vyjasnit základní termíny, pojmy, jejich význam a smysl. Mezi takovéto základní pojmy je třeba zahrnout i termíny jako držení střelné zbraně a střeliva a nošení střelné zbraně a střeliva. Mezi těmito dvěma pojmy jsou podstatné rozdíly, které je třeba vždy rozlišit. Zákon o střelných zbraních a střelivu definuje pojem držení v § 2 odst. 2 takto:

„držením zbraně nebo střeliva mít

1. *zbraň nebo střelivo uvnitř bytových nebo provozních prostor nebo uvnitř zřetelně ohraničených nemovitostí se souhlasem vlastníka nebo nájemce uvedených prostor nebo nemovitostí,*
2. *zbraň nenabitou náboji v zásobníku, nábojové schránce, nábojové komoře hlavně nebo nábojových komorách válce revolveru a uloženou v uzavřeném obalu za účelem jejího přemístění z místa na místo“.*

Držení zbraně je tedy nutné chápat pouze jako fyzický stav, kdy osoba vlastníčí střelnou zbraň ji přechovává ve vymezených prostorech, nepředpokládá se zde další manipulace s touto zbraní. Popřípadě je předmětná střelná zbraň přemísťována stanoveným způsobem z jednoho místa na místo jiné. Z výše uvedeného tedy vyplývá, a je to uvedeno i v témže ustanovení zákona, že za nošení zbraně nebo střeliva je považováno mít zbraň nebo střelivo u sebe, s výjimkou případů uvedených v pojmu držení. Střílet ze střelné zbraně lze pouze v režimu nošení.

Mezi další nezbytné pojmy, které jsou důležitými pro orientaci, je třeba definovat jen ty nejvýznamnější, mezi které patří:

- „Střelná zbraň* – *je zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie při výstřelu, je zkonstruovaná pro požadovaný účinek na definovanou vzdálenost.*
- Palná zbraň* – *střelná zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění chemické energie.*
- Krátká zbraň* – *palná zbraň, jejíž délka hlavně nepřesahuje 300 mm nebo jejíž celková délka nepřesahuje 600 mm.*
- Dlouhá zbraň* – *palná zbraň, která není krátkou zbraní.*
- Kulová zbraň* – *palná zbraň s hlavní (hlavněmi) pro střelbu kulovými náboji nebo kulovými střelami, případně speciálními náboji nebo střelami pro kulovou zbraň.*
- Broková zbraň* – *palná zbraň s hlavní (hlavněmi) pro střelbu brokovými náboji, případně speciálními náboji pro brokovou zbraň.*
- Samočinná zbraň* – *palná zbraň, u níž se opětovné nabití děje v důsledku předchozího výstřelu a u které konstrukce umožňuje více výstřelů na jedno stisknutí spouště.*
- Opakovací zbraň* – *palná zbraň se zásobníkem nebo jiným podávacím ústrojím, u níž se opětovné nabití děje v důsledku ručního ovládní závěru nebo mechanického otočení revolverového válce.*

Samonabíjecí zbraň – palná zbraň, u níž se opětovné nabití děje v důsledku předchozího výstřelu a u které konstrukce neumožňuje více výstřelů na jedno stisknutí spouště.

Jednoranová zbraň – palná zbraň bez zásobníku nebo jiného podávacího ústrojí, u níž se opětovné nabití děje ručním vložením náboje do nábojové komory, hlavně nebo nábojiště.

Hlavní části střelné zbraně – hlaveň, vložná hlaveň, vložná nábojová komora, rám, válec revolveru, pouzdro závěru nebo tělo a závěr.⁵

2.3. Dělení střelných zbraní z různých hledisek

Střelnou zbraní se rozumí zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie při výstřelu, zkonstruovaná pro požadovaný účinek na definovanou vzdálenost⁶.

Střelné zbraně podle uvolnění energie dále dělíme na mechanické, plynové a palné. Mechanickými zbraněmi se rozumí zbraně, u kterých je funkce odvozena od okamžitého uvolnění nahromaděné mechanické energie. Jedná se především o praky, vrhací kyje, luky a kuše. Plynovou zbraní je střelná zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie stlačeného vzduchu nebo jiného plynu. Dělíme je na vzduchovky, větrovky, plynovky. Palnou zbraní je střelná zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění chemické energie a její přeměnou na energii mechanickou a tepelnou.

Palné zbraně lze dělit i podle automatizace mechanismu na zbraně jednoranové, opakovací, samonabíjecí a samočinné. Jednoranovou zbraní je zbraň, u které musí střelec po každém výstřelu opětovně nabít novým nábojem. Opakovací zbraní je zbraň, u které musí střelec po každém výstřelu opětovně

⁵ LIŠKA, P. Střelba z pistole a revolveru. 1. vyd. Praha: Magnet-Press, 2004. 177 s. ISBN 80-85847-09-4

⁶ HRAZDÍRA, I., KOVÁRNÍK, L., NOVOTNÝ, F. Použití zbraně a zákon. 1. vyd. Praha: Eurounion, 2000. 57 s. ISBN 80-85858-83-5

nabít ze zásobníku různých soustav. Zbraní samonabíjecí je rozuměna zbraň, která má automatický funkční cyklus mechanismu s výjimkou spouštění (iniciace náboje). A samočinné jsou takové zbraně, u kterých je jejich funkční cyklus mechanismu plně automatický, takovéto zbraně střílí dávkami, ale je možno z těchto zbraní střílet i jednotlivými ranami. Podle účelu využití rozeznáváme zbraně vojenské, zbraně lovecké, zbraně sportovní a zbraně obranné.⁷

2.3.1. Vojenské zbraně

Jedná se o zbraně určené k používání v armádách a veřejných ozbrojených sborech k vojenským, nebo bezpečnostním účelům. Tento druh zbraní je primárně určen k ničení živé síly protivníka, k ničení protivníkovy techniky a zařízení všeho druhu. Tyto zbraně mohou být klasické (konvenční) jakými jsou zbraně bodné, sečné, úderné, ale i střelné, zvláště pak palné. K vojenským zbraním řadíme všechny druhy ručních palných zbraní, z nichž je největší skupina malorážkových zbraní, ruční granátometry a kulometry do ráže 12,7 mm, které jsou umístěny na dvojnožkách. Do této skupiny ale patří i pistole a revolvery, používané v armádách, které jinak patří k obranným zbraním. Stejně tak se ale za vojenské zbraně považují takové, které mají účinky hromadného ničení.

2.3.2. Lovecké zbraně

Lovecké zbraně jsou určeny k výkonu práva myslivosti. Jedná se o ruční palné zbraně, u kterých se ve vývoji s rozvojem techniky a technologie stále více uplatňovala estetika a reprezentace. Některé vojenské zbraně je po jejich nezbytné úpravě možno transformovat na zbraně lovecké. Musí však být odstraněny všechny vojenské prvky na zbraní, jako je úchyt bodáku, hledí pro

⁷ HRAZDÍRA, I., KOVÁRNÍK, L., NOVOTNÝ, F. *Použití zbraně a zákon*. 1. vyd. Praha: Eurounion, 2000. 31-34 s. ISBN 80-85858-83-5

střelbu na velkou vzdálenost, boční pouta na popruh. Někdy se takovéto zbraně i přepažbují a upravuje se tvar kliky závěru. Takováto původně vojenská zbraň nesmí být v žádném případě schopna střelby dávkou, tedy nesmí být samočinnou. Lovecké zbraně se dělí podle provedení vývrtu hlavně. Zbraň, která má hladký vývrt hlavně je brokovnice neboli broková zbraň. Zbraně, u nichž je vývrt hlavně opatřen drážkováním, jsou kulovnice neboli kulové zbraně. Některé kombinované lovecké zbraně mají jednu hlaveň brokovou – s hladkým vývrtem a nejméně jednu hlaveň kulovou – s drážkovaným vývrtem. Podle počtu hlavních na lovecké zbraně je možné tyto dělit na jednohlavňové, nebo vícehlavňové. Toto dělení je rozšířeno i podle konstrukce zbraně, je děleno na jednoranové, opakovací, samonabíjecí ale dělí se i podle způsobu nabíjení, tzv. zadovka a předovky.

2.3.3. Sportovní zbraně

Jedná se o zbraně určené ke sportovním účelům podle národních a mezinárodních pravidel a řádů. Sportovní střelectví se těší mezi lidmi oblibě a soutěží je celá řada, přičemž tyto soutěže mají svoje řady a propozice. Z těchto důvodů došlo u sportovních zbraní ke specializaci typů zbraní s použitím pro jednotlivé soutěže a disciplíny. Tyto palné zbraně slouží ke sportovní střelbě na terč. Z hlediska konstrukce se jedná o zadovky na jednotný kulový nebo brokový náboj s bezdýmným prachem. Sportovní střelba zná ale i disciplíny, kde se používají předovky na černý prach. K tomuto se nejčastěji používají repliky historických zbraní. Sportovní kulové zbraně jsou vyrobeny s co nejpresnějšími mechanickými mířidly a velmi jemným spoušťovým mechanismem s možností seřízení. Takovéto zbraně mají zpravidla speciálně tvarovanou pažbu, nebo rukojeť tak, aby to sportovnímu střelci co možná nejlépe vyhovovalo. Sportovní zbraně brokové jsou zas speciálně přizpůsobeny pro střelbu na vrhané asfaltové terče. U sportovních zbraní jsou vždy kladeny vysoké požadavky na jejich přesnost a optimální účinek střely v cíli, ovladatelnost zbraně a její spolehlivost.

2.3.4. Obranné zbraně

Tyto zbraně jsou určeny k ochraně života, zdraví a majetku. Jedná se primárně o pistole a revolvery. Toto jsou krátké palné zbraně určené k rychlé střelbě na krátkou vzdálenost. Balistické vlastnosti vyplývají ze způsobu účinného působení zbraně, včetně dostatečné přesnosti zásahů a dostatečné zastavovací schopností střelby. Musí vždy splňovat podmínky snadné ovladatelnosti a bezpečnosti, i v nenabitém stavu, při pohotovosti ke střelbě a vysokou rychlost střelby. **Revolver** je krátká opakovací ruční palná zbraň s otočným válcem s nábojovými komorami, které se při střelbě natáčejí svou podélnou osou do osy vývrtné hlavně. Počet komor válce revolveru je 5 - 8 , nejčastější počet komor je u běžně používaných ráží 6. Otáčení válce a jeho aretace jsou vázány na pohyb kohoutu, který je napínán prstem za palečnický, nebo pomocí spouště. Revolver se tedy odlišuje od pistole tím, že nábojové komory jsou konstrukčně odděleny od hlavně a sdruženy v otočném válci. Revolvery mohou být řešeny s uzavřeným nebo otevřeným rámem. Konstrukční přednost u revolveru s otevřeným rámem, je rychlejší vyhození vystřelených nábojnic a tím i rychlejší nabíjení. Revolvery s uzavřeným rámem jsou vybaveny nejčastěji bočně výklopným válcem, který umožňuje současné vyhození nábojnic pomocí hvězdicového vytahovače. **Pistole** je krátká ruční nejčastěji samonabíjecí palná zbraň obvykle s jednou hlavní a nábojovou komorou, která je nedílnou součástí hlavně, K ovládní pistole při střelbě postačuje jedna ruka. Většina současných nejpoužívanějších pistolí určených k obranným účelům je vybavena zásobníkem s dostatečnou kapacitou nábojů a pohyblivým závěrem, čímž se tedy zásadně liší od revolverů. Závěr provádí samonabíjecí cyklus. To znamená, že při stisknutí spouště u zbraně připravené ke střelbě proběhne výstřel (vymetení střely z hlavně, vyhození vystřelené nábojnice a zasunutí dalšího náboje ze zásobníku do nábojové komory hlavně). Během tohoto cyklu se závěr pohybuje vzad (vyhodí nábojnici) a účinkem vratné pružiny se vrací vpřed. K odpálení dalšího náboje při stisknutí spouště však již nedojde, k tomu je třeba spoušť uvolnit a znovu ji stisknout. Teprve potom proběhne znovu celý funkční cyklus. Automatická činnost mechanismů

zajišťuje mnohem vyšší rychlost střelby. Okamžitě po výstřelu lze opakovat další výstřel.

2.4. Základní rozdělení nábojů

Střelné zbraně a náboje k sobě zcela neoddělitelně patří. Střelné zbraně z logiky věci mohou plnit svůj účel výhradně s příslušnými náboji do zbraní. Odborníci na střelivo a náboje musejí rozumět nejen konstrukci zbraní, ale musejí mít také znalosti o konstrukci nábojů a jejich balistických vlastnostech. Pokud hovoříme o nábojích, máme na mysli veškerý materiál, který se používá při střelbě. Náboj do palné zbraně, je typický tím, že je tvořen střelou, nábojnicí, výmetnou náplní a zápalkou.

2.4.1. Pistolové náboje

Až na výjimku mají pistolové náboje válcovou nábojnici bez okraje, kdy tento tvar usnadňuje jejich zasouvání do nábojových komor pistolí a zásobníků. Protože počáteční energie střely nemůže být příliš vysoká, postačí k jejímu dosažení malé množství střelného prachu. Náboj tak může být malý a poměrně krátký. V posledních letech se objevila celá řada nových konstrukcí pistolových nábojů, přičemž jejich cílem je zvýšení účinnosti tohoto náboje. Pistolové náboje jsou vyráběny v celé škále ráží, kdy nejpoužívanějším nábojem je ráže .22 LR, hovorově nazývaný „malorážkový“. Jedná se o náboj s okrajovým zápalem, který našel uplatnění i v pistolích, kde se dnes používá především při sportovní střelbě. K ochraně života, zdraví nebo majetku je nejčastěji využíván náboj ráže 9 mm Luger, který je nejrozšířenější také u bezpečnostních složek.

2.4.2. Revolverové náboje

Revolverové náboje se od pistolových velice liší. Toto střelivo má zpravidla okrajové nábojnice, které jsou delší oproti pistolovému náboji. Okrajové nábojnice se v nábojovém válci lépe opírají a po vystřelení se snadno vytahují z nábojových komor. Větší délka náboje má také historické kořeny, kdy v době jejich vzniku se užíval černý střelný prach. K dosažení stejného výkonu jako u nábojů s bezdýmným prachem je třeba třikrát většího množství oproti černému prachu, který se dnes již dávno u konstrukčně moderních nábojů nepoužívá. Revolverové náboje se liší i používanými střelami, zatímco u pistolových nábojů převládají celoplášťové střely s olověným jádrem, revolverové střely jsou převážně celoolověné. Měkčí olověné střely se osvědčily při překonávání přechodu mezi revolverovým válcem a vývrtem hlavně, než střely s tvrdým pláštěm. Nevýhodou používání olověných střel je zanášení vývrtní hlavně olovem.

2.4.3. Náboje do loveckých kulových zbraní

Lovecké náboje jsou zpravidla určeny pro střelbu jednotlivými ranami z opakovacích, nebo jednoranných či víceranných zbraní. Při lovecké střelbě nedochází k tak masivnímu tepelnému zatížení hlavně zbraně oproti samočinným vojenským zbraním a nehrozí samovznícení náboje v nábojové komoře. Lovecké náboje mají často větší nábojnice, než vojenské střelivo se stejnou ráží střely. Na lovecké náboje je kladen vysoký požadavek, co se týče jejich účinku na zvěř. Z tohoto důvodu existuje celá velice rozšířená řada různých konstrukcí loveckých nábojů.

2.4.4. Náboje do loveckých brokových zbraní

Brokovnice mají hlavně s hladkým vývrtem, proto nemohou střele udělit podélnou stabilizaci střely. Proto se užívají náboje, které letí stabilně i bez rotace kolem své osy. Nejčastěji se tedy používají náboje s hromadnou střelnou, s broky různých průměrů. Broky jsou vyráběny z olova, nebo měkkého železa. Uvnitř nově vyráběných brokových nábojů je plastový kontejner, uvnitř kterého jsou broky, přičemž tato kombinace uvnitř náboje velmi dobře těsní prachové plyny a při iniciaci výstřelu dochází k rovnoměrnému zrychlení celé náplně broků, což je z balistického hlediska výhodné. Při střelbě z brokových zbraní se využívají i kompaktní jednotné střely, tyto se vyrábí zpravidla ze slitiny mědi a olova. Jednotné střely jsou nejčastěji využívány myslivci při lovu divokých prasat, kdy je zapotřebí využít zastavovací vlastnosti této těžké střely.

2.4.5. Základní účinek střely na člověka a zvěř

Při vniknutí střely do těla dochází k poškození tkání a orgánů a podráždění nervových zakončení. U postiženého organismu a je zcela nedůležité zda se jedná o zvěř, nebo člověka vyvolá toto podráždění pocit náhlé bolesti, kdy v důsledku poškození tkání dochází ke krvácení, nebo ochromení. Zranění vedou během určité doby k menšímu, či většímu snížení jednání zasaženého cíle. Určující veličinou je tedy v tomto případě čas, během kterého dochází k celkovému zneschopnění. Střelná poranění, jejichž následkem je okamžitá smrt jsou překvapivě vzácná. Je možno to také vysvětlit tím, že oblasti těla, jejichž zasažení vede k okamžitému přerušení životně důležitých funkcí, zaujmají jen malou část z celkového povrchu těla.

„Statistiky o válečných střelných poranění uvádějí, že méně než 50 % zásahů hlavy, přibližně 35% zásahů v oblasti hrudníku a jen 15% zásahů břicha způsobuje smrt během krátké doby. Dají se přežít i poškození mozku a i se střelným poraněním srdce může být schopnost dalšího jednání zachována dokonce i po několik minut.“⁸

⁸ KNEUBUEHL, B. P., *Balistika*. 1. vyd. Praha: Naše Vojsko, 2004. 181s. ISBN 80-206-0749-8

2.5. Rozdělení zbraní a střeliva do kategorií dle právní úpravy

Zákon o střelných zbraních a střelivu rozděluje zbraně podle nebezpečnosti od nejnebezpečnějších zbraní, tedy kategorie A, po nejméně nebezpečné, tedy kategorie D. Za zbraně, které jsou z pohledu zákona zařazené do kategorií A až D, se rozumí také hlavní části zbraní, které jsou nebo mají být jejich součástí. V případě pochybností o zařazení typu zbraně nebo střeliva do příslušné kategorie rozhoduje Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva.⁹

Zbraně a střelivo se pro účely zákona o střelných zbraních a střelivu rozdělují¹⁰:

1) **Kategorie A** - zakázané zbraně, zakázané střelivo nebo zakázané doplňky zbraní. Těmito zbraněmi jsou:

a) zbraně

- vojenské, včetně odpalovacích zařízení, s výjimkou pušek, pistolí a revolverů, ověřených pro civilní použití, pokud podléhají ověřování podle zvláštního právního předpisu,
- samočinné,
- vyrobené nebo upravené tak, že lze utajit jejich účel, nebo u kterých byly původní charakter a podoba změněny tak, aby se jejich použitím mohly způsobit těžší následky, anebo zbraně maskované jako jiné předměty (zákeřné zbraně),
- palné nevyrobené z kovu, pokud nejsou identifikovatelné jako zbraně při kontrolách osob a zavazadel pomocí detekčních a rentgenových přístrojů,
- plynové nebo expanzní, nejde-li o dovolené výrobní provedení,
- střelná nástrahová zařízení
- zbraně s pevně vestavěnými tlumiči hluku výstřelu nebo s pevně vestavěnými laserovými zaměřovači;

⁹ § 17 zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ § 3 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

b) střelivo

- se střelou průbojnou, výbušnou nebo zápalnou,
- pro krátké kulové zbraně se střelou šokovou nebo střelou určenou ke zvýšení ranivého účinku,
- které neodpovídá dovolenému výrobnímu provedení, a
- munice;

c) doplňky zbraní

- tlumiče hluku výstřelu,
- zaměřovače zbraní konstruované na principu noktovizoru a
- laserové zaměřovače.¹¹

Obrázek 1: zbraň kategorie A, kulomet vzor 59L, ráže 7,62 mm

Zdroj: WWW: <<http://www.militaria.wz.cz>>

2) **Kategorie B** - zbraně podléhající povolení, těmito zbraněmi jsou:

- krátké opakovací nebo samonabíjecí zbraně,
- krátké jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo se středovým zápalem,
- jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka je menší než 280 mm,
- dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje,

¹¹ § 4 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

- dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora nemohou dohromady pojmout více než 3 náboje a u nichž je podávací ústrojí odnímatelné, anebo u nichž není zaručeno, že nemohou být přeměněny běžně dostupnými nástroji na zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje,
- dlouhé opakovací nebo samonabíjecí zbraně s hladkým vývrtem hlavně, jejichž délka hlavně je menší nebo je rovná 600 mm,
- samonabíjecí zbraně, pokud mají vzhled samočinných zbraní,
- signální zbraně pro použití signálních nábojů ráže větší než 16 mm.¹²

Obrázek 2: zbraň kat. B, pistole samonabíjecí zn. CZ, revolver zn. Ruger, vzor NV

Zdroj: WWW: <<http://www.militaria.wz.cz>>

- 3) **Kategorie C** - zbraně podléhající ohlášení, těmito zbraněmi jsou:
- jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka se rovná nebo je větší než 280 mm,
 - jednoranové nebo víceranové, opakovací nebo samonabíjecí dlouhé zbraně neuvedené jako zbraně kategorie B,
 - plynové zbraně, u nichž kinetická energie střely na ústí hlavně je vyšší než 16 J, s výjimkou paintbalových zbraní,
 - více než dvouranové nebo opakovací zbraně zkonstruované na principu perkusních zámkových systémů.¹³

¹² § 5 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

4) **Kategorie D** - ostatní zbraně, těmito zbraněmi jsou:

- historické zbraně,
- zbraně jednoranové a dvouranové zkonstruované na principech doutňákových, kolečkových, křesadlových nebo perkusních zámkových systému,
- palné zbraně určené pro střelbu náboji typu flobert s energií střely na ústí hlavně do 7,5 J,
- plynové zbraně na vzduchovou kartuš,
- plynové zbraně, u nichž kinetická energie střely na ústí hlavně dosahuje nejvíce 16 J,
- expanzní zbraně a expanzní přístroje,
- mechanické zbraně, u nichž je napínací síla větší než 150 N,
- znehodnocené zbraně, na kterých byly provedeny takové nevratné úpravy, které znemožňují jejich použití ke střelbě,
- zbraně, na kterých byly řezem provedeny takové úpravy, které odkrývají alespoň částečně vnitřní konstrukci zbraně,
- neaktivní střelivo a munice a
- zbraně neuvedené v kategoriích A až C.¹⁴

Obrázek 3: zbraň kategorie C, kulovnice zn. CZ, vzor 527, ráže .222 Rem

Zdroj: WWW: < <http://www.cuzzs.cz> >

¹³ § 6 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ § 7 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

3. ZÍSKÁNÍ ZBROJNÍHO PRŮKAZU V ČR

Nejdůležitějším a základním právním předpisem pro oblast zbraní a střeliva v České republice je zákon číslo 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů. Tato primární právní norma upravuje nejen základní pojmy v zákoně, ale rozděluje zbraně a střelivo do jednotlivých kategorií, upravuje podmínky pro nabývání a držení střelných zbraní, upravuje práva a povinnosti fyzických osob, právnických osob podnikajících v oboru zbraní a střeliva, podmínky pro provozování střelnic, podmínky pro trvalý dovoz, vývoz a tranzit zbraní, ale v neposlední řadě je v této zákonné normě upraven výkon státní správy, které je svěřen dohled nad touto oblastí, přičemž tvůrce zákona neopomněl ani na případné sankce vůči subjektům které zákon poruší. V zákoně je tedy pamatováno i na přestupky kterých se dopustí fyzická osoba, ale stejně tak je pamatováno na osoby podnikající jako právnické firmy, které se případně dopouštějí správního deliktu.

Před získáním vlastního zbrojního průkazu je vhodné si uvědomit několik věcí. Česká republika patří v současnosti k jedné z nejliberálnějších zemí na světě v možnosti vlastnictví, držení a nošení zbraní občany státu. V celé řadě ostatních zemí, včetně zemí Evropské unie, je zcela nemyslitelné, aby se občan rozhodl a stal se legální cestou držitelem střelné zbraně, zejména krátké, za zákonem stanovených podmínek. Avšak, ani v nedávné a ani ve vzdálené minulosti u nás v současnosti platný stav, daný zákonem č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů, nahrazující zákon č. 288/1995 Sb., ze dne 3. listopadu 1995 o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), který jako první zákon umožnil občanům státu si pořizovat střelné zbraně za zákonem stanovených podmínek, nebyl obvyklý. Právní úprava této oblasti v době socialistického zřízení v naší zemi, daná zákonem č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou federálního Ministerstva vnitra č. 10/1984 Sb., kterou se vydávají podrobnější předpisy o zbraních a střelivu, tak i předpisy z 1. Československé republiky navazující na Zbrojní patent C.K. Rakousko - Uherské monarchie si vždy, ve větší či menší míře, zachovávali možnost uvážení orgánu, který

rozhodoval o povolení, zda udělí či neudělí povolení občanovi držet střelnou zbraň. V současnosti se tedy jedná z pohledu občana o pro něj nejpříznivější období v možnosti stát se oficiálním vlastníkem střelné zbraně, kdy při splnění zákonem přesně stanovených podmínek je na vydání zbrojního průkazu právní nárok.

K zákonu č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu je v současné době celá řada prováděcích právních předpisů, které zmíněný zákon upravují a upřesňují. Dovolím si zde zmínit následující:

- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 384/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona.
- Nařízení vlády č. 338/2002 Sb., o technických požadavcích pro zabezpečení přechovávaných zbraní nebo střeliva a o podmínkách skladování, přechovávání a zacházení s černým loveckým prachem, bezdýmným prachem a zápalkami.
- Nařízení vlády č. 315/2011 Sb., o zkušebním řádu zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E.

Je třeba zde na místě uvést, že se zákonem o střelných zbraních, tedy s touto problematikou přímo souvisí i zákon číslo 156/2002 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů, ve znění pozdějších předpisů spolu s dalšími prováděcími předpisy týkající se dané problematiky střelných zbraní a střeliva, konkrétně:

- Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 369/2002 Sb., kterou se stanoví postup Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva při zařazování typu zbraně nebo střeliva do kategorie.

- Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 370/2002 Sb., o dovoleném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva.
- Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 371/2002 Sb., kterou se stanoví postup při znehodnocování a ničení zbraně, střeliva a výrobě jejich řezů.

Z uvedeného výčtu zmíněných prováděcích právních předpisů je více než zřejmé, že pro žadatele o zbrojní průkaz není jednoduché komplexně obsáhnout znalosti k dané problematice. Oblast právní úpravy a gesci nad zákonem o střelných zbraních a střelivu zajišťuje Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra České republiky, který připravuje návrhy na úpravy legislativy v oblasti zbraní, střeliva. Tento orgán státní správy má ve své gesci mimo jiné implementaci právních předpisů Evropské unie do právních předpisů České republiky. Nejdůležitější evropskou právní normou v oblasti zbraní a střeliva v rámci evropské unie, které jsme již od roku 2004 nedílnou součástí je směrnice Rady Evropských společenství č. 91/477/EHS, ze dne 18. června 1991, o kontrole nabývání a držení zbraní. Tato směrnice je základní právní normou o kontrole nabývání a držení zbraní v rámci unie a členské země včetně České republiky mají za povinnost začleňovat ji do svých zákonů. Současný platný a účinný zákon č. 119/2002 Sb., byl s touto normou již sjednocen. Toto sjednocení v oblasti zbraní a střeliva převážně spočívá v oblasti, která upravuje jednotlivé kategorie střelných zbraní a střeliva, podmínky pro nabývání do vlastnictví střelných zbraní a střeliva a v neposlední řadě podmínky pro držení, nošení a používání zbraní střelných zbraní a střeliva.

Pro příklad sjednocení tohoto předpisu se může uvést, že všechny střelné zbraně, střelivo a vojenská munice, ale i některé důležité doplňky střelných zbraní jsou rozděleny do čtyř kategorií nebezpečnosti, od nejnebezpečnějších, tedy zbraní kategorie A, po nejméně nebezpečné, tedy zbraně kategorie D.

3.1. Obecné podmínky pro vydání zbrojního průkazu

Zbrojní průkaz za současné právní úpravy vydává fyzické osobě Krajské ředitelství policie České republiky. Konkrétně se vždy jedná o příslušný odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál. Příslušností je zákonem o střelných zbraních a střelivu míněna adresa trvalého bydliště žadatele¹⁵. To v praktickém životě pro kteréhokoliv žadatele, nebo držitele znamená, že pokud bydlí, pracuje, nebo se trvale fyzicky zdržuje například v Brně, ale údaje o bydlišti v občanském průkaze má vedeny v Praze, veškeré žádosti a administrativní úkony v souvislosti se zbraněmi musí tento člověk zařizovat v Praze.

Zbrojní průkaz je možno vydat fyzické osobě na základě její žádosti, avšak pouze za splnění přesně stanovených zákonných podmínek. Do těchto podmínek je zahrnuto, že žadatel musí splnit podmínku místa pobytu na území České republiky, dosáhl předepsaného věku, je způsobilý k právním úkonům, je zdravotně způsobilý, odborně způsobilý, je bezúhonný a spolehlivý, popřípadě je držitelem loveckého lístku, žádá-li o zbrojní průkaz skupiny C, tedy k loveckým účelům.

3.2. Zbrojní průkazy a jejich skupiny

Zbrojní průkaz se rozlišuje podle účelu užívání zbraně nebo střeliva a podle rozsahu oprávnění do **skupin**:

- a) **A** - ke sběratelským účelům,
- b) **B** - ke sportovním účelům,
- c) **C** - k loveckým účelům,
- d) **D** - k výkonu zaměstnání nebo povolání,
- e) **E** - k ochraně života, zdraví nebo majetku, nebo
- f) **F** - k provádění pyrotechnického průzkumu.¹⁶

¹⁵ § 10 odst. 2 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶ § 16 ods. 2 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

Zbrojní průkaz je veřejnou listinou, která opravňuje fyzickou osobu k nabytí vlastnictví a držení střelné zbraně nebo střeliva do zbraně v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojního průkazu, rozsah těchto oprávnění k jejich nošení nebo k provádění pyrotechnického průzkumu podle oprávnění stanoveného pro skupinu F zbrojního průkazu. Platnost zbrojního průkazu je stanovena v délce 5 let. Zbrojní průkaz lze vydat podle posudku o zdravotní způsobilosti s dobou platnosti kratší než 5 let.¹⁷

3.3. Způsobilost k právním úkonům

Způsobilostí k právním úkonům je myšlený takový stav, kdy je fyzická osoba způsobilá vlastními právními úkony nabývat práva a brát na sebe současně i s tím spojené povinnosti. Například tato osoba může uzavírat kupní smlouvy nebo případně činit kroky při vedení správního řízení, ale i jakéhokoliv jiného řízení vedeného před orgány státní správy a samosprávy. V současné právní úpravě dochází k zletilosti a plné způsobilosti k právním úkonům dovršením 18 let věku. Způsobilost k právním úkonům může být pravomocným rozsudkem soudu omezena, nebo může být i v krajním případě dokonce odňata. Může být stejně tak ale i později pravomocným rozhodnutím soudu zpět způsobilost k právním úkonům vrácena.¹⁸

3.4. Zdravotní způsobilost

Zdravotní způsobilost u žadatele o vydání zbrojního průkazu zjišťuje posuzující lékař, který vydává žadateli posudek o zdravotní způsobilosti na základě výsledku lékařské prohlídky, popřípadě psychologického vyšetření a dalších potřebných vyšetření. Posuzujícím lékařem je pouze a výlučně praktický lékař, to je takový, u kterého je žadatel registrován v léčebné péči. Tento doklad

¹⁷ § 16 ods. 1 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸ zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdější předpisů

o zdravotní způsobilosti nesmí být při podání žádosti o vydání zbrojního průkazu starší více než 3 měsíce ke dni podání žádosti.

Často nejen mediálně diskutované téma psychologických vyšetření pro všechny žadatele o zbrojní průkaz povinné není. Záleží vždy na posouzení praktického lékaře, u kterého je předpoklad, že zná celou historii zdravotní anamnézy konkrétního člověka, zda jej k psychologickému vyšetření odešle. V zákoně o střelných zbraních je ale pochopitelně pamatováno i na to, že každý lékař, který zjistí, nebo nabude důvodné podezření, že držitel zbrojního průkazu trpí nemocí, vadou nebo stavem, který vylučuje nebo omezuje držení nebo nošení zbraně, poučí o tomto žadatele skutečnosti a má za povinnost tuto skutečnost oznámit bez zbytečného odkladu posuzujícímu lékaři. Současně také dostane-li posuzující lékař informaci o změně zdravotního stavu držitele zbrojního průkazu, která má za následek popřípadě ztrátu jeho zdravotní způsobilosti, má i tento lékař povinnost vydat nový posudek o zdravotní způsobilosti a zaslat jej bez zbytečného odkladu příslušnému útvaru policie, kdy následně ze strany policie jsou činěny další kroky, které vedou k zajištění zbrojního průkazu, ale i popřípadě střelných zbraní a střeliva.

Pokud je ze strany příslušného pracoviště Krajského ředitelství policie, odboru služby pro zbraně a bezpečnostní materiál žadateli o zbrojní průkaz v konečné fázi vyhověno a zbrojní průkaz je vydán, tak po skončení platnosti průkazu, která je pět let, musí stejně žadatel opět při případném prodloužení platnosti průkazu znovu opakovat lékařské vyšetření. U držitelů zbrojních průkazů skupiny D, tedy k výkonu zaměstnání nebo povolání a skupiny F, provádění pyrotechnického průzkumu jsou podmínky lékařských prohlídek daleko přísnější, kdy tyto držitelé se musejí předmětné lékařské prohlídce podrobovat pravidelně po uplynutí 30 měsíců od vydání zbrojního průkazu. V převážné většině se u držitelů zbrojního průkazu skupiny D jedná o lékaře, který poskytuje zaměstnavateli závodní preventivní péči. Toto přísnější opatření spočívající v častějších zdravotních prohlídkách u držitelů zbrojních průkazů skupiny D, tedy těch, kteří mají střelnou zbraň k výkonu zaměstnání a povolání je v souvislosti s bezpečností, neboť zdravotní náročnost při výkonu zaměstnání

se zbraní je významně vyšší než v ostatních případech, kdy je zbraň používána u osoby odpočaté a převážně v klidu. Toto opatření má do značné míry vyloučit, že držitelem zbrojního průkazu se stane osoba, která není zcela psychicky způsobilá a není náchylná v zátěžových situacích k nepřiměřeným případným excesům se střelnou zbraní a to je důležitější z pohledu veřejného zájmu.

3.5. Bezúhonnost

Jedná se o další podmínku, která musí být splněna pro vydání zbrojního průkazu. Za *bezúhonného* se podle zákona o zbraních a střelivu nepovažuje ten, kdo byl pravomocně uznán vinným z úmyslné trestné činnosti. Při posuzování bezúhonnosti osoby se nepřihlíží k zahlazení odsouzení, tyto skutečnosti jsou zjištěny ze strany Policie České republiky na základě opisu z evidence Rejstříku trestů¹⁹.

Za bezúhonného člověka se podle zákona o střelných zbraních a střelivu tedy nepovažuje ta osoba, která byla pravomocně uznána vinnou z trestného činu²⁰

- a) vlastizrady, rozvracení republiky, teroru, teroristického útoku, sabotáže, vyzvědačství, válečné zrady, účasti na organizované zločinecké skupině, obecného ohrožení, získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla, zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny, vraždy nebo genocidia, za který byl uložen výjimečný trest nebo trest odnětí svobody na více než 12 let nebo mladistvému²¹ trestní opatření odnětí svobody nepodmíněně na 5 až 10 let,

¹⁹ § 10 odst. 2 zákona č. 269/1994 Sb., o rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů

²⁰ zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdější předpisů

²¹ Mladistvý je v českém prostředí práva míněna osoba, která dovršila patnáctý rok, ale nedovršila ještě osmnáctý rok

- b) výčet skutků uvedených v písmenu a), za který byl osobě uložen trest odnětí svobody na 5 až 12 let, nebo úmyslným trestným činem proti životu a zdraví, proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo jiným úmyslným trestným činem spáchaným se zbraní, za který byl uložen trest odnětí svobody převyšující 5 let, a od ukončení výkonu trestu odnětí svobody neuplynulo alespoň 20 let,
- c) výčet skutků uvedených v písmenu a) nebo b) nebo jiným úmyslným trestných činů, jestliže od právní moci rozsudku nebo od ukončení výkonu trestu odnětí svobody v případě, že tento trest byl uložen,
- neuplynulo alespoň 10 let, jestliže byl uložen trest odnětí svobody převyšující 2 roky,
 - neuplynulo alespoň 5 let, jestliže byl uložen trest odnětí svobody nepřevyšující 2 roky nebo jiný trest než trest odnětí svobody, nebo
 - neuplynuly alespoň 3 roky, jestliže bylo upuštěno od potrestání, podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, upuštěno od uložení trestního opatření mladistvému anebo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření mladistvému nebo byla sice vyslovena vina, ale nebyl uložen trest v trestním řízení, v němž došlo k pokračování trestního stíhání na žádost obviněného anebo obžalovaného²², nebo nebylo uloženo trestní opatření poté, co bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého podle zvláštního právního předpisu²³, nebo
- d) spáchaným z nedbalosti za porušení povinností v souvislosti s držením, nošením nebo používáním zbraně nebo střeliva, pokud od právní moci rozsudku neuplynuly alespoň 3 roky.²⁴

Zhodnotím-li tedy po prostudování otázku bezúhonnosti komplexně, lze dovozovat, že zákon o střelných zbraních a střelivu rozlišuje u žadatele

²² § 11 odst. 3, § 172 odst. 4 a § 227 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů

²³ § 70 odst. 5 a 6 zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů

²⁴ § 22 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

o zbrojní průkazu podle závažnosti spáchaného trestného činu. Nejzávažnější úmyslné trestné činy jsou uvedeny v první skupině, ve druhé skupině jsou závažné úmyslné trestné činy, ve třetí skupině pak jsou uvedeny zbývající úmyslné trestné činy a ve čtvrté skupině jsou trestné činy spáchané z nedbalosti. Podle jednotlivých skupin je pak rozlišeno i omezení získat zbrojní průkaz.

Žadatel o zbrojní průkaz, který byl odsouzen za trestný čin spáchaný v první skupině, nemůže získat zbrojní průkaz už nikdy. Žadatel o zbrojní průkaz, který byl odsouzen za trestný čin spáchaný v druhé skupině, nemůže získat zbrojní průkaz, pokud neuplynulo alespoň 20 let od pravomocného rozhodnutí nebo od ukončení výkonu trestu odnětí svobody v případě, že byl tento trest uložen. Žadatel o zbrojní průkaz, který byl odsouzen za úmyslný trestný čin spáchaný ve třetí skupině, pak nemůže získat zbrojní průkaz, pokud neuplynulo alespoň 5, respektive 10 let od pravomocného rozhodnutí nebo od ukončení výkonu trestu odnětí svobody v případě, že byl tento trest uložen. A v poslední řadě žadatel, který byl odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti porušením povinnosti v souvislosti s držením, nošením nebo používáním zbraně nebo střeliva zařazený ve čtvrté skupině pak nemůže získat zbrojní průkaz, pokud neuplynuly alespoň 3 roky od pravomocného rozhodnutí nebo právní moci rozsudku.²⁵

Pokud se žadatel o vydání zbrojního průkazu v posledních 10 letech před podáním žádosti nepřetržitě zdržoval více než 6 měsíců mimo území České republiky, je povinen předložit doklad obdobný opisu z evidence Rejstříku trestů ze státu, ve kterém se zdržoval. Tento doklad musí být přeložen do českého jazyka českého, přičemž překlad musí být vyhotoven tlumočnickem zapsaným v seznamu znalců a tlumočnicků. Pokud nemůže takový doklad předložit, protože mu jej tento stát nevydá, předloží čestné prohlášení, ve kterém uvede, že v cizině nebyl uznán vinným pro trestný čin, za který by ztratil bezúhonnost, nebo spolehlivost. Tento doklad, nesmí být případně starší než 6 měsíců ke dni podání žádosti.²⁵

²⁵ TERINGEL, J. KREML, A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních, Komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2009. 548 s. ISBN 978-80-7357-461-1

3.6. Spolehlivost

Stejně tak jako *bezúhonnost* i *spolehlivost* zjišťuje u žadatele o zbrojní průkaz příslušný útvar odboru služby pro zbraně a bezpečnostní materiál Policie České republiky. Provádí dotazy na příslušné pracoviště obecních úřadů dle trvalého bydliště žadatele, ale dotazuje se i na orgány státní báňské správy, přičemž tedy žádá o poskytnutí údajů k osobě žadatele, které umožňují posoudit spolehlivost fyzické osoby.

Za *spolehlivou osobu* se tedy z pohledu zákona o střelných zbraních a střelivu nepovažuje ten:

- a) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení návrhu na potrestání, a dosud neuplynula zkušební doba nebo lhůta, v níž má být rozhodnuto, zda se osvědčil,
- b) kdo prokazatelně nadměrně požívá alkoholické nápoje nebo prokazatelně požívá návykové látky, nebo
- c) kdo pro vnitřní pořádek a bezpečnost představuje vážné nebezpečí svým jednáním, za které byl v **posledních třech letech** pravomocně uznán vinným ze spáchání více než jednoho přestupku
 1. na úseku zbraní a střeliva,
 2. na úseku používání výbušnin,
 3. na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi,
 4. na úseku obrany České republiky,
 5. proti veřejnému pořádku,
 6. proti občanskému soužití,
 7. proti majetku, nebo
 8. na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství tím, že úmyslně neoprávněně zasáhl do výkonu práva myslivosti nebo do výkonu rybářského práva anebo úmyslně lovil zvěř nebo chytal ryby v době hájení.²⁶

²⁶ § 23 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

Současná právní úprava také nepovažuje za spolehlivého, toho, kdo byl v případě žádosti o vydání zbrojního průkazu skupiny F, jedná se o pyrotechnický průzkum), v posledních 5-ti letech pravomocně uznána vinnou z přestupku na úseku zbraní a střeliva nebo na úseku výbušnin.

Celkově lze tedy zhodnotit, že pro posuzování otázky spolehlivosti žadatele se vychází z toho, že opakované porušení povinnosti na úseku zbraní, střeliva nebo používání výbušnin, které je řešeno jako přestupek v posledních třech letech, současně znamená ztrátu spolehlivosti a nemožnost získat zbrojní průkaz a zákonné ustanovení lze hodnotit jako jakési preventivní opatření. Důraz je bezesporu kladen při posuzování spolehlivosti i na zjišťování spolehlivosti žadatele se zřetelem na ochranu života, zdraví, majetkových a jiných práv osob, jakož i veřejných zájmů. Je na místě vyloučit z držení zbraní osoby, které mají sklony k násilí, případně jiným formám porušování platných a uznávaných společenských norem, byť v nižší formě společenské nebezpečnosti, tedy přestupkům.

3.7. Věková hranice pro vydání zbrojního průkazu

Jedním z celé řady předpokladů pro vydání zbrojního průkazu je dosažení předepsaného věku. Zákonem o střelných zbraních a střelivu je tato hranice stanovena na dovršení 21 let věku života pokud se jedná o sběratelské účely (skupina A), k výkonu zaměstnání nebo povolání (skupina D), ochrana života zdraví, nebo majetku (skupina E) a provádění pyrotechnického průzkumu (skupina F).

V případě, že chce získat zbrojní průkaz žadatel pro účely sportovní činnosti (skupina B), nebo k loveckým účelům (skupina C), tak je možno jej vydat osobě, která dovršila 18 let věku života. Stejně tak i k výkonu zaměstnání a povolání (skupina D) lze vydat tuto skupinu, avšak za předpokladu, že je žákem střední školy nebo středního odborného učiliště pokud v osnovách školy nebo učiliště je zahrnuta výuka puškařského oboru nebo střeliva.

Je zde i další výjimka kdy zákon připouští zbrojní průkaz pro sportovní účely (skupina B) osobě, která dovršila 15-ti let, avšak musí být členem

občanského sdružení zabývajícího se sportovní činností podle národních nebo mezinárodních pravidel a řádů. Této možnosti pochopitelně využívají střelecké kluby, které se snaží rozšiřovat svou členskou základnu. Obecným zájmem by ale mělo být, aby se tento institut co nejméně nadužíval a měl by se týkat v podstatě jen takových reprezentantů, kteří se v národních soutěžích umísťují na medailových místech.

Poslední výjimku v zákoně tvoří žadatelé, nebo zájemci o myslivost, neboť těmto k loveckým účelům (skupina C) lze vydat zbrojní průkaz i po dovršení 16-ti let věku, avšak za předpokladu, že jsou žáky střední školy nebo středního odborného učiliště a současně mají v osnovách školy či učiliště zahrnutou výuku myslivosti. Nelze ale vydat zbrojní průkaz v případech, že výuka myslivosti je pouze okrajovým nepovinným předmětem, nebo zájmovým kroužkem. V obou zmíněných případech pokud je žadatel mladší 18-ti let je nutný a nezbytný písemný souhlas zákonného zástupce a doporučení příslušného občanského sdružení, školy nebo učiliště.²⁷

3.8. Odborná způsobilost

Zkouška odborné způsobilosti je pro žadatele, který usiluje o vydání zbrojního průkazu po splnění všech zákonných podmínek v podstatě největší překážkou před kýženým výsledkem získání zbrojního průkazu. Tuto odbornou způsobilost prokazuje žadatel složením zkoušky před zkušebním komisařem, přičemž rozsah a způsob provedení zkoušky je pevně vymezen prováděcími právními předpisy, které jsou se zákonem č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu spojeny. Konkrétně se tedy jedná o Vyhlášku Ministerstva vnitra č. 384/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona a Nařízení vlády č. 315/2011 Sb., o zkušebním řádu zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E.

Obecně lze hodnotit, že náročnost zkoušky se liší podle toho, o jakou skupinu zbrojního průkazu bude žadatel žádat. Ke zkoušce odborné

²⁷ § 19 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

způsobilosti je pro žadatele nutné přihlásit se podáním přihlášky na místně příslušném pracovišti policie, odboru služby pro zbraně a bezpečnostní materiál. V souvislosti s přihlášením ke zkoušce je příslušnému pracovišti policie stanovena povinnost žadateli oznámit kdy a kde bude žadatel zkoušku skládat. Rovněž je stanoveno, kdy musí žadatel toto oznámení nejpozději obdržet, jedná se o časovou lhůtu nejméně 10 dnů před dnem konání zkoušky odborné způsobilosti. Po podání žádosti policie určuje zkušební komisaře.

Zkouška odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E se skládá ze dvou částí, a to teoretické části a praktické části zkoušky.

3.9. Poplatky spojené se získáním zbrojního průkazu

Poplatky pro žadatele o zbrojní průkaz je možno rozdělit do dvou skupin. Do první skupiny je možno zahrnout poplatky, které musí žadatel vynaložit za získání podkladů nezbytných pro potřeby Policie České republiky před vydáním zbrojního průkazu. Do těchto nákladů pro žadatele lze zahrnout 2 ks fotografií, lékařský posudek o zdravotní způsobilosti, poplatek zkušebnímu komisaři za zkoušku odborné způsobilosti a náklady spojené s uhrazením střelnice. Je možno do této skupiny zahrnout i případný střelecký kurz, nebo výcvik ve střelbě. Náklady pro žadatele uvedené v první skupině nejsou regulovány a jsou určovány výhradně trhem vyjma odměny zkušebnímu komisaři. Tomuto účast u zkoušky žadatele o zbrojní průkaz náleží odměna za jednoho žadatele ve výši 300,- Kč.

Do druhé skupiny poplatků je možno zahrnout náklady žadatele vynaložené ve spojitosti s vydáním zbrojního průkazu, rozšíření skupiny zbrojního průkazu, vydáním průkazu zbraně, vydáním duplikátu dokladů, vydání nákupního povolení na zbraň kategorie B a další. Tyto náklady vynaložené žadatelem jsou přesně stanoveny v příloze k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích a orgány státní správy a samosprávy, do které je pochopitelně zahrnuta i Policie České republiky jsou tímto sazebníkem vázány. Při vydání zbrojního průkazu zaplatí žadatel 500,- Kč za každou skupinu oprávnění, o kterou žádá. V případě, kdy žadatel rozšiřuje skupiny zbrojního

průkazu, musí také za každou novou skupinu oprávnění zaplatit 500,- Kč. Vydání průkazu zbraně je zpoplatněno částkou 200,- Kč, vydání povolení k nabytí vlastnictví, držení nebo nošení zbraně kategorie B je zpoplatněno částkou 100,- Kč.

Žadatel hradí správní poplatky nejčastěji formou kolkových známek, které si zakoupí přímo na příslušném pracovišti Policie České republiky, nebo si kolkové známky může zakoupit na pobočkách České pošty, kde jsou běžně k prodeji.

4. OPRÁVNĚNÍ A POVINOSTI DRŽITELŮ ZBROJNÍHO PRŮKAZU

Oprávnění držitelů jednotlivých skupin zbrojních průkazů jsou zákonem o střelných zbraních a střelivu stanovena tak, aby umožňovala držitelům zbrojního průkazu naplnit účel, pro který žádal o vydání zbrojního průkazu. Stejně tak zákon vymezuje povinnosti držitele zbrojního průkazu tak, aby se zejména zabránilo neoprávněnému používání zbraní a střeliva, zbrojních průkazů a průkazů zbraní v zájmu ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti. Mezi nejdůležitější povinnosti lze zařadit povinnost upravující přechování zbraní, střelivo nebo zakázaných doplňků ke zbraním, kdy je třeba obzvláště dbát na zabezpečení proti zneužití, ztrátě nebo odcizení.

4.1. Oprávnění držitele zbrojního průkazu²⁸

Držitelé zbrojních průkazů mohou provozovat střelbu ze zbraně, kterou jsou oprávněni nosit pouze na schválených střelnicích, popřípadě v honitbě, pokud se jedná o myslivce v místech, vyjma případů, kdy se jedná o použití zbraně k ochraně života, zdraví nebo majetku.

Oprávnění držitelů zbrojních průkazů je rozděleno podle skupiny zbrojního průkazu, kterou držitelé získali. Držitel zbrojního průkazu skupiny A - sběratelská činnost, je oprávněn nabývat do vlastnictví a držet pro sběratelské účely zbraně kategorie A, na které mu byla Policií České republiky udělena výjimka, zbraně kategorie B, na které mu bylo vydáno povolení, nebo zbraň kategorie C, nebo střelivo těchto zbraní, nejvíce však 3 kusy téhož druhu, ráže, značky a výrobního provedení, anebo 1 nejmenší spotřebitelské balení. Je třeba si povšimnout, že držitel zbrojního průkazu skupiny A nemůže uvedené zbraně a střelivo nosit.

²⁸ § 28 odst. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

Držitel zbrojního průkazu skupiny B – sportovní účely, nebo skupiny C – lovecké účely je oprávněn nabývat do vlastnictví a držet, popřípadě nosit sportovní, nebo loveckou zbraň kategorie B, na kterou mu bylo vydáno povolení, nebo sportovní nebo loveckou zbraň kategorie C. Tyto zbraně však může nosit pouze na střelnici nebo v místech, kde je k tomu oprávněn, tj. například v místech, kde je oprávněn vykonávat právo myslivosti. Současně jsou tito držitelé oprávněni nabývat do vlastnictví, držet a nosit střelivo nebo jednotlivé části nábojů do zbraní kategorie B a C. Toto střelivo také nesmějí nosit viditelně. V případě jejich potřeby jsou oprávněni střelivo přebíjet, avšak pouze pro vlastní potřebu. Činnost přebíjení nábojů musí provádět vždy výhradně dle technologických postupů, které udávají výrobci jednotlivých dílů nábojů.

Držitel zbrojního průkazu skupiny D – výkon zaměstnání, nebo povolání, je oprávněn nosit nebo držet zbraň kategorie A, B nebo C, na kterou má jeho zaměstnavatel vydán průkaz zbraně. Tito zaměstnanci mohou nosit maximálně 2 kusy zbraní, včetně střeliva do těchto zbraní, avšak toto nošení zbraní nesmí na místě veřejnosti přístupném být viditelné. Výjimku ve skrytém nošení zbraní a střeliva tvoří ze zákona strážníci obecní policie, kterým je ze zákona umožněno nosit krátkou zbraň viditelně při plnění svých pracovních povinností. Taktéž tato výjimka platí pro zaměstnance České národní banky, která prostřednictvím zaměstnanců zajišťuje ochranu a ostrahu peněz, valut a jiných hodno. Možnost nošení zbraně viditelně se vztahuje na nošení pouze v objektech a místech České národní banky veřejně přístupných a při zabezpečování transportů. Z hlediska postavení České národní banky, které vychází z Ústavy České republiky (ústavní zákon č. 1/1993 Sb.) a zákona o České národní bance (zákon č. 6/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů) jde o opatření mající preventivní povahu.

Držitel zbrojního průkazu skupiny E - k ochraně života, zdraví nebo majetku je oprávněn nabývat do vlastnictví a držet, popřípadě nosit zbraně kategorie B, na které mu bylo vydáno povolení, nebo zbraň kategorie C. Stejně

jako shora uvedení držitelé je oprávněn také nabývat do vlastnictví střelivo nebo jednotlivé díly nábojů. Nosit může držitel zbrojního průkazu maximálně 2 kusy zbraní a střeliva do těchto zbraní, přičemž nošení musí být taktéž vždy pouze skryté.

4.2. Povinnosti držitele zbrojního průkazu²⁹

Stejně tak jako oprávnění, vyplývá ze zákona o střelných zbraních a střelivu držitelům zbrojních průkazů celá řada povinností a zákazů.

Mezi základní zákazy u držitelů patří zákaz:

- Držitelé zbrojního průkazu skupiny B – sportovní účely, nebo C – lovecké účely, nesmí přechovávat větší množství bezdýmného prachu než 3 kilogramy a více než 1 000 zápalek. Zápalky musí být uloženy odděleně v samostatné schránce. Držitel zbraně zkonstruované pro střelbu s použitím černého loveckého prachu nesmí přechovávat větší množství tohoto prachu než 3 kilogramy a více než 1 000 zápalek. Zápalky také musí být uloženy odděleně v samostatné schránce.
- Držitelé zbrojního průkazu skupiny C – lovecké účely, jsou povinni přepravovat zbraně na místo, kde je oprávněn je nosit pouze ve stavu vylučujícím její okamžité použití a používají-li při této přepravě dopravní prostředek veřejné hromadné dopravy, jsou povinni takové zbraně přepravovat v uzavřeném obalu.
- Držitelé zbrojního průkazu skupiny B – sportovní účely, jsou povinni přepravovat držené zbraně na místa, kde jsou oprávněni je nosit, pouze ve stavu vylučujícím jejich okamžité použití a v uzavřeném obalu.

²⁹ § 29 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

- Převést vlastnictví ke zbraní, střelivu nebo zakázanému doplňku zbraně na osobu, která k jejich držení není oprávněna, nebo je přenechat takové osobě.
- Nosit zbraň nebo s ní na veřejnosti nebo na místě veřejnosti přístupném jakkoliv manipulovat, pokud je jeho schopnost k této činnosti snížena požitím alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek, léků nebo v důsledku nemoci.
- Střílet ze zbraně, která není označena zkušební značkou, nebo používat střelivo, které neodpovídá dovolenému výrobnímu provedení.
- Nosit zbraň kategorie A, B nebo C, na kterou nebyl vydán průkaz zbraně.

Mezi základní povinnosti například patří povinnost dbát zvýšené opatrnosti při zacházení se zbraní, střelivem, střelným prachem a zápalkami. Povinnosti zabezpečit zbraň kategorie A, B nebo C, střelivo, zbrojní průkaz a průkaz zbraně proti zneužití, ztrátě nebo odcizení. Dodržovat podmínky přechovávání a skladování střeliva, střelného prachu a zápalek. Držitel má také povinnost předložit na výzvu Policie České republiky zbrojní průkaz, zbraň kategorie A, B nebo C, střelivo do této zbraně a příslušné doklady ke kontrole, a pokud při této kontrole zbraně vznikne podezření na špatný technický stav zbraně, musí držitel na výzvu předložit tuto zbraň ke kontrole Českému úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva, přičemž na toto má lhůtu 20 pracovních dnů ode dne oznámení výzvy. Mezi další povinnosti pro představu patří povinnost:

- Mít u sebe zbrojní průkaz a průkaz zbraně, jestliže má u sebe zbraň, kterou má registrovanou.
- Neprodleně ohlásit kterémukoliv útvaru Policie České republiky ztrátu nebo odcizení zbraně kategorie A, B nebo C, střeliva do této zbraně, zbrojního průkazu nebo průkazu zbraně.

- Provést u příslušného útvaru policie výměnu zbrojního průkazu nebo průkazu zbraně za nový, pokud došlo ke změně jména, příjmení nebo místa pobytu držitele zbrojního průkazu nebo průkazu zbraně, kdy toto musí provést ve lhůtě do 10 pracovních dnů ode dne, kdy tato změna nastala a zároveň musí původní doklady odevzdat.
- Odevzdat zbrojní průkaz do 10 pracovních dnů ode dne zániku jeho platnosti, a pokud je držitelem zbraně, střeliva nebo zakázaného doplňku zbraně, odevzdá také zbraň, střelivo nebo zakázaný doplněk zbraně a průkaz zbraně.
- Ohlásit do 10 pracovních dnů příslušnému útvaru policie změnu ráže zbraně, opravu nebo úpravu zbraně, která má za následek změnu kategorie zbraně.
- Podrobit se při nošení zbraně nebo jakékoliv manipulaci s ní na veřejnosti nebo na místě veřejnosti přístupném na výzvu příslušníka Policie České republiky orientační zkoušce, popřípadě lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.
- Neprodleně ohlásit Policii České republiky použití zbraně z důvodu krajní nouze nebo nutné obrany.
- Umožnit Policii České republiky vstup do obydlí za účelem kontroly zabezpečení zbraní, pokud je držitelem zbraně kategorie A.

4.3. Zabezpečení střelných zbraní

Cílem zákonné úpravy institutu zabezpečení zbraní a střeliva je uložit obecně povinnost všem, kdo budou vlastnit a vlastní zbraně a střelivo, aby je zabezpečili proti ztrátě, odcizení a zneužití. Technické aspekty zabezpečení byly vyjasněny prováděcím právním předpisem³⁰, přičemž nošené nebo přepravované držené zbraně kategorie A, B anebo C nebo střelivo do nich musí být pod neustálou kontrolou držitele zbrojního průkazu nebo držitele zbrojního průvodního listu pro trvalý vývoz, dovoz nebo tranzit zbraní nebo střeliva, který přepravu realizuje. Nošené nebo přepravované zbraně kategorie D a střelivo do těchto zbraní musí být pod neustálou kontrolou jejich oprávněného držitele. V praxi to znamená, že majitel zbraně nesmí ponechat zbraň a střelivo ani na okamžik bez dozoru, a vytvořit tak podmínky pro jejich odcizení, ztrátu nebo zneužití. Jedná se o velice přísné opatření, jehož porušení patří mezi závažná porušení zákona. Současně z tohoto vyplývá, že je vyloučen zásilkový prodej zbraní a jejich součástí, který byl dříve možný (např. u řady loveckých pušek bylo možné objednat jiný typ hlavní).

Zabezpečení přechovávaných zbraní a střeliva je rozlišováno podle množství. Do **2 kusů** zbraní zařazených do kategorie B a C a do **500 kusů** nábojů, musí držitel zabezpečit vhodným způsobem proti zneužití zbraně nebo jejímu odcizení. Zbraň tedy může být přechovávána například v nočním stolku, pokud do místnosti nebudou mít přístup děti, apod.

Držené zbraně (s výjimkou přepravovaných) kategorie A, B nebo C v počtu do **10 kusů** a střeliva v počtu do **10 000 kusů** musí být uloženy do ocelové schránky, nebo ocelové skříně, které musí být uzamykatelné a dále splňovat požadavky proti vloupání 15 odporových jednotek podle technické normy³¹ a musí být vybaveny zámkem s vysokou bezpečností zařazeným do

³⁰ Nařízení vlády č. 338/2002 Sb., o technických požadavcích pro zabezpečení přechovávaných zbraní nebo střeliva a o podmínkách skladování, přechovávání a zacházení s černým loveckým prachem, bezdýmným prachem a zápalkami, ve znění pozdějších předpisů

³¹ Česká technická norma ČSN EN 1143-1

třídy A podle technické normy.³² Zvláštní uzamčené zařízení, které se pro tento počet zbraní také přípouští, je zařízení k tomuto účelu vyrobené, které je neoddělitelně ukotveno do stěny, stropu nebo podlahy zhotovené z cihel, betonových panelů nebo odolného stavebního materiálu a vybaveno zámkem stejné odolnosti jako schránky nebo skříň. Porušení povinností zabezpečení je přestupkem a lze uložit fyzické osobě pokutu až do výše 50 000 Kč.³³

Více než **10 kusů** a méně než **20 kusů** přechovávaných zbraní a více než **10000 kusů** střeliva a méně než **20000 kusů** střeliva lze přechovávat ve skříňovém trezoru, který splňuje požadavky pro klasifikaci skříňových trezorů bezpečností třídy I podle technické normy. Pokud budou přechovávány v uzamčené místnosti, musí tato místnost být vybavena trezorovými dveřmi, které splňují požadavky pro kvalifikaci trezorových dveří bezpečností třídy I podle České technické normy³⁴ nebo celooceľovými dveřmi. Stěny, stropy a podlahy musí být zhotoveny z cihel, betonových panelů nebo obdobného stavebního materiálu. Okna, světlíky, komíny, větráky, šachty a další otvory musí být opatřeny pevně zabudovanými ocelovými mřížemi s pruty o průměru nejméně 10 mm, kdy vzdálenost os prutů činí nejvíce 130 mm. Spoje prutů jsou svařeny nebo snýtovány. Od druhého nadzemního podlaží zvláštního objektu lze místo mříže použít uzavíratelné okno s celooceľovým okenním rámem pevně zabudovaným do stěny budovy se sklem, které je vybaveno bezpečností fólií proti průrazu s odolností nejméně 250 J, nebo sklem obdobně odolným proti průrazu a vytlačení z rámu.

Více než **20 kusů** přechovávaných zbraní kategorie A, B nebo C a více než **20 000 kusů** střeliva se zabezpečují v uzamčené místnosti nebo samostatném objektu, pokud jsou vybaveny trezorovými dveřmi splňujícími požadavky pro kvalifikaci trezorových dveří bezpečnostní třídy I podle technické normy⁸ nebo celooceľovými dveřmi, které splňují požadavky V. bezpečnostní

³² Česká technická norma ČSN EN 1300

³³ § 76a odst. 3 zákona o střelných zbraních a střelivu

³⁴ Česká technická norma ČSN EN 1143-1

třídy podle technické normy³⁵. Dále zde musí být uložené zbraně a střelivo chráněno elektronickým zabezpečovacím zařízením.

Policie České republiky je oprávněna u držitelů zbrojních průkazů provést kontrolu zabezpečení zbraní kategorie A, přičemž jsou policisté při této kontrole oprávněni vstupovat do obydlí. Interním přepisem policie³⁶ je stanoveno, že kontrolní skupinu dohledu musí tvořit nejméně dva příslušníci policie, kteří k provedení kontroly musí být písemně pověřeni. Kontrolní akce musí být předem projednána s držitelem zakázané zbraně a vstup do obydlí musí sledovat pouze účel této kontroly. Místem kontroly musí být pouze místo uložení zakázané zbraně. Je naprosto nepřípustné, aby kontrola měla charakter domovní prohlídky. Odmítne-li držitel zbrojního průkazu skupiny A policii vytvořit podmínky k provedení kontroly, může být jeho jednání kvalifikováno jako přestupek v důsledku porušení povinností držitele zbrojního průkazu³⁷ přičemž za takové jednání hrozí finanční pokuta až do výše 50 000 Kč.³⁸

Přechovávané zbraně musí být v nenabitém stavu, to znamená, že zbraň není nabita náboji v zásobníku, nábojové schránce, nábojové komoře hlavně nebo v nábojových komorách válce revolveru.

³⁵ Česká technická norma ČSN P ENV 1627

³⁶ Závazný pokyn Policejního prezidenta č. 26/2009, o dohledu a dozoru na úseku zbraní, střeliva, výbušnin a bezpečnostního materiálu

³⁷ § 29 ods. 1 písm. m) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu

³⁸ § 76a odst. 4 písm. d) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu

5. PŘÍPRAVA ŽADATELE NA ZKOUŠKU ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI

Prováděcí vyhláška k zákonu o střelných zbraních a střelivu rozlišuje vykonání zkoušky na teoretickou a praktickou část. Teoretickou část zkoušky provádí žadatel formou písemného testu, kde žadatel osvědčuje svoji znalost ze zákona o střelných zbraních a střelivu, včetně prováděcích právních předpisů, zvláštních právních předpisů upravujících oprávněné použití střelné zbraně, nauky o zbraních a střelivu a v neposlední řadě znalost zdravotnického minima. Tento písemný test, který si žadatel od zkušební komisaře vylosuje je složen z 30-ti otázek, kde je 22 otázek zaměřeno na znalost právních předpisů, 5 otázek je zaměřeno na znalost nauky o zbraních a střelivu a zbývající 3 otázky jsou zaměřeny na žadatelovu znalost zdravotního minima. Žadatelé mají na vykonání písemného testu určenou časovou dotaci ve výši 40 minut.³⁹

5.1. Teoretická část zkoušky odborné způsobilosti

Před zahájením zkoušky odborné způsobilosti má zkušební komisař povinnost ověření totožnosti žadatele o vydání zbrojního průkazu. Zpravidla je od žadatelů vyžadován občanský průkaz, ale může být předložen i jiný doklad totožnosti, přičemž zkušební komisař provede kontrolu dokladů s kontrolou evidované přihlášky ke zkoušce. V případě, že by žadatel nebyl schopen na zkoušce odborné způsobilosti prokázat svou totožnost spolehlivým způsobem, nemohl by být k provedení zkoušky vůbec připuštěn.

Dále je povinen zkušební komisař ověřit, zda žadateli nebrání v jeho řádném vykonání zkoušky zdravotní stav, nebo mu případně nebrání jiné okolnosti, které by mohly nepříznivě ovlivnit jeho schopnost vykonat zkoušku. Za takovou okolnosti se považuje předchozí požití alkoholických nápojů,

³⁹ § 3 Vyhlášky Ministerstva vnitra č. 384/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních, ve znění pozdějších předpisů

návykových látek nebo léků. V případě, že tuto skutečnost zkušební komisař zjistí, navrhne na místě žadateli vykonání zkoušky v náhradním termínu, popřípadě žadatele ze zkoušky vyloučí. Náhradní termín a místo konání zkoušky je žadateli opět oznámeno nejpozději 10 dnů přede dalším konání zkoušky opět ze strany policie.

Komisař poučí žadatele o zákazu používat v průběhu zkoušky nedovolené pomůcky, jako jsou například mobilní telefon, nebo jiný elektronický přístroj, současně nesmí žadatel opouštět místnost kde je zkouška vykonávána a také nesmí rušit její řádný průběh. Za rušení řádného průběhu zkoušky je považováno, že se žadatel například v průběhu zkoušky radí s další osobou, ačkoliv ještě neodevzdal písemný test. Ten žadatel, který by pravidla porušil, je z dalšího průběhu zkoušky vyloučen a v závěrečném hodnocení je hodnocen stupněm „neprospěl“.

Následně je žadateli předán tiskopis vyhodnocení zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu, ve kterém si tento vyplní požadované údaje a uvede skupinu zbrojního průkazu, o kterou žádá a kterou uvedl v přihlášce ke zkoušce. Skupinu zbrojního průkazu, kterou uvedl v přihlášce ke zkoušce odborné způsobilosti již, ale nemůže dodatečně měnit. Po tomto je žadatel ze strany zkušební komisař vyzván, aby si namátkovým výběrem vybral jeden testový soubor. Tyto testové soubory vydává Ministerstvo vnitra České republiky a jsou rozděleny podle skupin zbrojního průkazu, o který žadatel usiluje, tedy skupiny A, B, C, D, E.

Žadatel vyznačí odpověď, kterou považuje za správnou do tiskopisu vyhodnocení, přičemž do testového souboru nic nevpisuje. Odpověď je zaznamenána symbolem „křížek“, přičemž správná odpověď je pouze jedna ze tří možných. Žadatel musí „křížkem“ označit v tiskopisu pouze jedno písmeno, a), b) nebo c). V případě opravy označí žadatel novou odpověď křížkem, který zakroužkuje. V případě, že by žadatel chtěl opravovat napotřetí, a to písmeno, které předtím ještě křížkem neoznačil, musí na tuto opravu upozornit zkušební komisaře, aby tento poté při vyhodnocení testu neměl pochybnost, kterou odpověď považoval žadatel za jedinou správnou. K zapsání údajů v tiskopise se použijí takové psací prostředky, které umožňující nesmazatelný

záznam. Není tedy možné, aby byla použita obyčejná tužka, popřípadě takový psací prostředek, které dodatečně umožňuje zaznamenané odpovědi mazat.⁴⁰

Po vypracování testu žadatel tento odevzdá zkušebnímu komisaři, nejpozději však po uplynutí 40-ti minut od okamžiku, kdy dal komisař pokyn k zahájení vyplňování. Maximální počet bodů, který je možno dosáhnout je 79. K tomu, aby prospěl žadatel, který usiluje o vydání zbrojního průkazu pro sběratelské účely, tedy skupinu A, potřebuje dosáhnout nejméně 67 bodů. Žadatel, který usiluje o skupinu zbrojního oprávnění B a C, tedy k sportovním a loveckým účelům, musí tento dosáhnout nejméně 71 bodů. V případě, že jde o žadatele o skupiny zbrojního průkazu D, E, tedy k výkonu zaměstnání a povolání a k ochraně zdraví a majetku, musí tento žadatel dosáhnout nejméně 74 bodů. Žadatel, který usiluje o kombinace jednotlivých skupin, musí dosáhnout v testu nejméně tolik bodů, kolik jich je třeba získat pro nejnáročnější skupinu. Vyhlášení teoretické části zkoušky provádí zkušební komisař pro všechny žadatele veřejně a současně. Žadatel, který nedosáhl potřebného počtu bodů v rámci písemného testu u zkoušky odborné způsobilosti končí, přičemž je v tiskopise vyhodnocení komisařem vyznačeno, že žadatel neprospěl. Žadateli je popřípadě vyhověno, chce-li nahlédnout do tiskopisu a odpovídajícího testového souboru za účelem porovnání chybných odpovědí a správného řešení.⁴¹

Pokud žadatel při zkoušce odborné způsobilosti neuspěl, může se znovu přihlásit na další zkoušku, nejdříve ale po uplynutí 3 měsíců ode dne neúspěšného vykonání zkoušky. Může mu být přidělen jiný zkušební komisař, pokud o to požádá.⁴²

⁴⁰ § 2 Nařízení vlády č. 315/2011 Sb., o zkušebním řádu zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E, ve znění pozdějších předpisů

⁴¹ § 5 Vyhláška Ministerstva vnitra č. 384/202 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních, ve znění pozdějších předpisů

⁴² § 21 odst. 7 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

5.2. Praktická část zkoušky odborné způsobilosti

Praktickou část zkoušky odborné způsobilosti provádí žadatel ve stejný den jako teoretickou část zkoušky. V případě, že by nebylo možné třeba z technických důvodů, nebo povětrnostních podmínek tuto část zkoušky vykonat, může být tato část zkoušky přesunuta na jiný den. Takovéto případy jsou ale zcela ojedinělé a v praxi jsou zaznamenány jen zřídka. O případném přesunutí praktické části zkoušky rozhodne na místě vždy zkušební komisař, který tuto skutečnost uvede na tiskopise, přičemž ale náhradní termín a místo konání praktické zkoušky určí vždy žadateli příslušný útvar Policie České republiky.

Před zahájením praktické části zkoušky si zkušební komisař opět ověří totožnost žadatele předložením občanského průkazu, nebo jiného dokladu totožnosti stejně jako u teoretické části zkoušky. Provede kontrolu přihlášky a ujistí se, že byl hodnocen stupněm „prospěl“ v teoretické části zkoušky. Nastávají případy, kdy se žadatel dostaví na opravu praktické části k jinému zkušebnímu komisaři, než u kterého prováděl teoretickou část zkoušky, proto je nutné dbát na kontrolu totožnosti i před provedením praktické části zkoušky. V případě, že by žadatel nemohl spolehlivě prokázat svou totožnost, nemohl by být k provedení praktické části zkoušky připuštěn.

Dále je povinen zkušební komisař ověřit, zda žadateli nebrání v jeho řádném vykonání praktické části jeho zdravotní stav, nebo mu případně nebrání jiné okolnosti, které by mohly nepříznivě ovlivnit jeho schopnost vykonat zkoušku. Za takovou okolnost se stejně jako v teoretické části zkoušky považuje předchozí požití alkoholických nápojů, návykových látek nebo léků. V případě, že tuto skutečnost zkušební komisař od žadatele zjistí, navrhne mu na místě vykonání zkoušky v náhradním termínu, popřípadě žadatele ze zkoušky vyloučí. Náhradní termín a místo konání zkoušky je žadateli opět oznámeno nejpozději 10 dnů přede dalším konání zkoušky opět ze strany policie. Následně zkušební komisař seznámí žadatele v potřebném rozsahu s provozním řádem střelnice, zejména se zaměří na zásady bezpečné manipulace se střelnou zbraní a chováním na střelnici. Je třeba žadatele taktéž seznámit s povely, které bude komisař používat při praktické části zkoušky. Je

ne zbytné, aby žadatel pochopil zejména povely, které budou používány při střelbě ze zbraně na pevný cíl.⁴³

Rozsah obsahové náplně praktické části zkoušky je přesně stanoven v prováděcím právním předpise k zákonu o střelných zbraních, jedná se o Vyhlášku Ministerstva vnitra č. 384/2002 Sb., kde je v § 4 odstavci 1, 2 uvedeno:

- „(1) *V praktické části zkoušky žadatel postupně předvede*
 - a) *prohlídku zbraně za účelem zjištění, zda není v nabitém stavu,*
 - b) *částečné rozebrání a složení zbraně v rozsahu, který je nutný k vyčištění zbraně po střelbě,*
 - c) *postup při přípravě zbraně a střeliva ke střelbě, při přerušení střelby, při zjištění závady na zbrani při střelbě a při ukončení střelby.*
- (2) *Žadatel provede po předvedení činností uvedených v odstavci 1 střelbu na pevný cíl.“⁴⁴*

Žadateli je zkušební komisařem vymezen bezpečný prostor, to je takový, kde nemůže dojít k ohrožení nezúčastněných osob a je mu svěřena zbraň. Postupně předvede prohlídku zbraně za účelem zjištění, zda tato není v nabitém stavu, následně pokračuje v částečném rozebrání a složení zbraně v rozsahu, který je nutný k jejímu vyčištění po střelbě. Po žadateli je požadován postup, kterým bude připravovat zbraň a střelivo ke střelbě, dále jak bude postupovat při zjištění závady na zbrani při střelbě, při přerušení střelby a jejím ukončení. Žadatel je povinen samostatně prakticky předvést všechny uvedené činnosti odpovídající konstrukčním vlastnostem zbraně, která mu byla svěřena. Pouhý popis zmíněných činností není možno považovat za dostatečný. Pokud by žadatel nepředvedl byť i částečně, že ovládá bezpečnou manipulaci se zbraní je hodnocen stupněm „neprospěl“. Stejně tak, pokud ohrozí při manipulaci se zbraní zaviněně bezpečnost, je tato část zkoušky zkušební

⁴³ Nařízení vlády č. 315/2011 Sb., o zkušebním řádu zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁴ § 4 odst. 1 Vyhlášky Ministerstva vnitra č. 384/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních, ve znění pozdějších předpisů

komisařem okamžitě ukončena a žadatel je hodnocen stupněm „neprospěl“. Praktickou část zkoušky je možné jedenkrát opakovat a to v časové lhůtě do dvou měsíců ode dne, kdy v praktické části zkoušky byl žadatel hodnocen stupněm "neprospěl". Je přípustné, aby byla případně praktická část zkoušky opakována ihned tentýž den.

5.2.1. Určení zbraně k provedení bezpečné manipulace

Zkušební komisař určí pro manipulaci žadateli druh zbraně, která musí odpovídat skupině zbrojního průkazu, kterou žadatel uvedl v přihlášce ke zkoušce odborné způsobilosti. Z toho tedy vyplývá, že žadatel, který usiluje o získání zbrojního průkazu skupiny A – sběratelská činnost, nebo zbrojního průkazu skupiny B – sportovní účely, provádí bezpečnou manipulaci s dlouhou kulovou zbraní, s krátkou kulovou zbraní a manipuluje i s brokovou zbraní. Žadatel, který usiluje o získání zbrojního průkazu skupiny C – lovecké účely, provádí bezpečnou manipulaci s dlouhou kulovou zbraní a s brokovou zbraní. Žadatelé usilující o zbrojní průkaz skupiny D – výkon zaměstnání nebo povolání a zbrojní průkaz skupiny E – ochrana života, zdraví nebo majetku provádí manipulaci pouze s krátkou kulovou zbraní.

Druh, ráže a typ zbraně při provádění manipulace není u krátké kulové a brokové zbraně určen, záleží na volbě zkušební komisaře. Jako dlouhá kulová zbraň se ale musí použít zbraň ráže 22. LR (5,6 mm) - malorážka. Při předvádění činností je možno použít pouze školní náboje, které neobsahující výmetnou náplň, nárazovou slož ani zápalku se zápalkovou složí.

5.2.2. Podmínky střelby na pevný cíl

Žadatel usilující o skupinu oprávnění zbrojního průkazu A – sběratelské účely, provádí střelbu na pevný cíl, tedy terč z dlouhé kulové zbraně na vzdálenost 25 metrů, přičemž musí zasáhnout terč nejméně dvěma zásahy z pěti výstřelů. Tuto činnost musí žadatel zvládnout v časovém limitu pěti minut. Zkušební komisař může žadateli určit brokovou zbraň, ze které musí žadatel zasáhnout terč na vzdálenost 25 metrů nejméně dvěma zásahy ze čtyř výstřelů v čase nejdéle tří minut. Je možné, aby zkušební komisař určil žadateli i krátkou kulovou zbraň, ze které musí žadatel zasáhnout terč nejméně dvěma zásahy z pěti výstřelů na vzdálenost deseti metrů v časové dotaci pěti minut. O tom, který druh zbraně určí žadateli zkušební komisař, přičemž žadatel střílí pouze z jednoho druhu zbraně.

Žadatel usilující o skupinu oprávnění zbrojního průkazu B – sportovní činnost, provádí střelbu na pevný cíl, tedy terč z dlouhé kulové zbraně na vzdálenost 25 metrů, přičemž musí, zasáhnou terč nejméně čtyřmi zásahy z pěti výstřelů. Tuto činnost musí žadatel zvládnout v časovém limitu pěti minut. Zkušební komisař může žadateli určit brokovou zbraň, ze které musí žadatel zasáhnout terč na vzdálenost 25 metrů nejméně třemi zásahy ze čtyř výstřelů v čase nejdéle tří minut. Je možné, aby zkušební komisař určil žadateli i krátkou kulovou zbraň, ze které musí žadatel zasáhnout terč nejméně čtyřmi zásahy z pěti výstřelů na vzdálenost deseti metrů v časové dotaci pěti minut. O tom, který druh zbraně určí žadateli zkušební komisař, přičemž žadatel střílí pouze z jednoho druhu zbraně.

Žadatel usilující o skupinu oprávnění zbrojního průkazu C – lovecké účely, provádí střelbu na pevný cíl, tedy terč z dlouhé kulové zbraně na vzdálenost 25 metrů, přičemž musí, zasáhnou terč nejméně čtyřmi zásahy z pěti výstřelů v čase nejdéle pěti minut a provádí střelbu i z brokové zbraně, ze které musí žadatel zasáhnout terč na vzdálenost 25 metrů nejméně třemi

zásahy ze čtyř výstřelů v čase nejdéle tří minut. Zde je podmínkou, aby žadatel střílel z obou druhů zbraní.

Žadatel usilující o skupinu oprávnění zbrojního průkazu D – výkon zaměstnání nebo povolání, provádí střelbu na pevný cíl, tedy terč z krátké kulové zbraně na vzdálenost 15 metrů, přičemž musí, zasáhnou terč nejméně čtyřmi zásahy z pěti výstřelů v čase nejdéle dvou minut. Stejně tak žadatel usilující o skupinu oprávnění zbrojního průkazu E – ochrana života, zdraví nebo majetku provádí střelbu pouze s krátké kulové zbraně, přičemž také musí zasáhnout terč nejméně čtyřmi zásahy z pěti výstřelů, avšak na vzdálenost 10 metrů v čase nejdéle tří minut.

Stejně tak, jako při provádění manipulace se zbraní, při střelbě na pevný cíl není určen u krátké kulové zbraně a brokové zbraně její druh, typ a ráže, avšak jako dlouhá kulová zbraň musí být užitá zbraň ráže 22. LR (5,6 mm) - malorážka. Před zahájením hodnocené střelby si žadatel vždy ověří třemi výstřely správnost nastřelení zbraně, kterou mu přidělí zkušební komisař, tyto výsledky se do hodnocení střelby nezapočítávají. Při střelbě z krátké kulové zbraně, bez ohledu zda se jedná o pistoli, případně revolver se jako cíl použije pistolový mezinárodní terč 50/20 nebo bílý terč o rozměru 550 x 550 mm s černým kruhovým středem o průměru 200 mm. Při střelbě z dlouhé kulové a brokové zbraně se jako cíl použije malorážkový mezinárodní terč nebo bílý terč o rozměru 250 x 250 mm s černým kruhovým středem o průměru 112 mm. Tento terč musí být pevně uchycený v cílovém prostoru střelnice. Zásahem v terči se rozumí zasažení terče střelou nebo brokem do prostoru na něm vyobrazených soustředných kruhů. U žadatelů, kteří například rozšiřují skupinu zbrojního průkazu a jsou již vlastníky zbraně, kterou drží na povolení, může být při praktické části zkoušky tato zbraň přednostně využita. Střelba ze zbraní je vykonávána vždy v poloze vstoje a zpravidla bez opory zbraně. Oporu zbraně při střelbě může použít pouze žadatel o provedení zkoušky k vydání zbrojního průkazu skupiny B, jde-li o střelbu z dlouhé zbraně, nebo zbrojního průkazu skupiny C. Pokud je prováděna střelba z kulové zbraně, musí být použit kulový

náboj s jednou střelou a z brokové zbraně brokový náboj s hromadnou střelou. Ráže nábojů musí být přirozeně totožná s ráží konkrétní zbraně. Pokud při střelbě dojde k přerušení z důvodu vzniklé závady na zbrani, žadatele tuto závadu odstraní pod dohledem zkušební komisaře a střelbu dokončí. Doba, po kterou je odstraňována závada na zbrani, popřípadě jiná překážka se do časového limitu nezapočítává. V případě, že žadatel při provádění střelby zaviněně ohrozí bezpečnost osob na střelnici, zkušební komisař zkoušky okamžitě ukončí a žadatel je hodnocen stupněm „neprospěl“.

5.3. Bezpečnostní pravidla

Zásady bezpečného chování jsou obecně platná a zcela závazná pro všechny, kteří manipulují se střelnou zbraní. Platí nejen pro střelce, ale i trenéry, rozhodčí i další osoby nacházející se například na střelnici. Ve své podstatě jsou tato pravidla zcela jednoduchá a prostá, kdy jejich smyslem je jedné, a to zabránit úrazu v souvislosti s manipulací se střelnou zbraní. Proto ani dodržování bezpečnostních pravidel není nijak složité a může se stát součástí běžného chování. Základním požadavkem je kázeň. Pravidla chování na střelnici a zacházení se zbraní můžeme shrnout do dvanácti bodů. Tento tučet pravidel je třeba vštěpovat střelcům od jejich raných střeleckých začátků. Můžeme tyto pravidla znát na zpaměť, což není to podmínkou, ale je více než žádoucí aby nám bezpečnostní pravidla přešla takřikajíc do krve. Pravidla jsou následující:

1. Střelnou zbraň nosíme na veřejnosti v pouzdru, Na střelnici nosíme dlouhé zbraně ústím hlavně vzhůru, nebo k zemi a zásadně nenabíté.
2. Střílet z malorážných zbraní můžeme pouze na schválené střelnici. Vést střelbu ze vzduchovky je můžeme pouze tak, aby nikdo nemohl být zraněn ani odraženým brokem do vzdálenosti 250 metrů. V místnostech musí být spolehlivý lapač broků.

3. Zbraň po vyjmutí z pouzdra vždy znovu zkontrolujeme, zda je vybita a nejsou v hlavni nečistoty. Kontrolujeme ji tak, aby hlaveň směřovala do míst, kde by ani náhodný výstřel nikoho neohrozil.
4. Manipulovat se zbraní mohou začátečníci pouze pod dohledem instruktora.
5. Zbraň nabíjíme zásadně až na střeleckém stanovišti po zaujetí střelecké polohy na povel instruktora.
6. Na střelnici vedeme střelbu pouze do terčů.
7. Zbraně odkládáme pouze nenabitě, se závěrem v zadní poloze a zajištěné, zalamovací vzduchovky s nalomenou hlavní. Střelec je povinen se před odložení zbraně přesvědčit, zda je nábojová komora prázdná. Cizí zbraně nebereme do ruky bez vědomí majitele.
8. Na střelecké stanoviště je povolen vstup pouze střelci, popřípadě v určitých situacích rozhodčímu, zkušebnímu komisaři, při výcviku může být u střelce instruktor.
9. Při přerušení střelby je nutno vybit zbraň a odložit ji.
10. Čištění zbraně provádíme pouze na vyhrazených místech k tomuto účelu, před jakoukoliv manipulací je nutno se přesvědčit, že zbraň není nabita.
11. Chování střelce ke zbraní by mělo být vždy vedeno s vědomím, že její správná funkce je podmínkou dobrého výkonu, ale nešetnost a neodborné zásahy mohou způsobit nedozírné následky.
12. Mířit na druhého, byť i nenabitou zbraní je naprosto nepřipustné.⁴⁵

⁴⁵ HRAZDÍRA, I., KOVÁRNÍK, L., NOVOTNÝ, F. *Použití zbraně a zákon*. 1. vyd. Praha: Eurounion, 2000. 57 s. ISBN 80-85858-83-5

6. BEZPEČNÁ MANIPULACE S KRÁTKOU KULOVOU ZBRANÍ U ZKOUŠKY ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI

Manipulace se zbraní je u zkoušky odborné způsobilosti velice důležitou fází zkoušky, kdy žadatel o zbrojní průkaz předvádí své získané praktické dovednosti. Žadatel, který si převezme zbraň, musí nejprve provést primárně kontrolu této převzaté zbraně. Není vůbec podstatné, o jaký druh palné zbraně se jedná, zda to je krátká kulová zbraň (revolver, pistole), nebo dlouhá kulová, či případně broková zbraň. Po vlastním převzetí zbraně musí ihned následovat vždy kontrola zbraně, kdy ústí osy hlavně musí bezpodmínečně směřovat do bezpečného prostoru, který je zkušebním komisařem vždy předem vymezen.

6.1. Univerzální postup prohlídky a kontroly krátké kulové zbraně

Pro potřeby názorné ukázky slouží jedna z nejrozšířenějších zbraní v našich podmínkách, jedná se o samonabíjecí pistoli ČZ 75 D COPACT, ráže 9 mm Luger:

1. Uchopit zbraň do silné ruky tak, aby ukazovák silné ruky byl umístěn nad lučikem spouště a opíral se o závěr. Palec spolu s ostatními prsty pevně obepíná rukojeť pistole, přičemž z tohoto držení je vycházeno při veškeré manipulaci se zbraní (viz obr. 4).
2. Vyjmout zásobník ze zbraně, k čemuž je potřeba stlačit palcem ruky tlačítko záchyty zásobníku a uvolnit zásobník, tento vyjmout ze šachty rukojeti (viz obr. 5).

Obrázek 4: Uchopení zbraně

Obrázek 5: Vyjmutí zásobníku

3. Stáhne závěr slabou – nestřílející rukou do zadní mezní polohy (palec a ukazovák slabé ruky drží závěr za jeho zadní rýhovanou část, osa hlavně stále směřuje do bezpečného prostoru) a vizuálně zkontroluje pohledem do výhozného okénka závěru nábojovou komorou, v níž nesmí být náboj (viz obr. č. 6).

Obrázek 6: Stáhnutí závěru

Obrázek 7: Vypuštění závěru

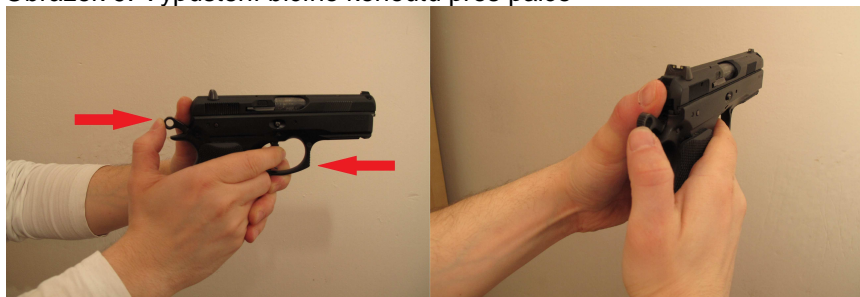

4. Vypustí závěr zbraně do přední polohy (viz obr. 7).
5. V závěrečné fázi vypustí kohout bicího mechanismu zbraně do přední polohy. Toto vypuštění lze provést dvěma způsoby. Jednak provedením mířené rány jistoty do bezpečného prostoru (tj. stisknutí spouště zbraně a simulování výstřelu viz obr. 8), nebo žadatel silné – střílející ruky uchopí kohout a přes palec jej vypustí do přední polohy (viz obr. 9), přičemž současně ukazovákem silné – střílející ruky musí stisknout spoušť.

Obrázek 8: Mířený výstřel jistoty

Obrázek 9: Vypuštění bicího kohoutu přes palce

6. Po provedené kontrole zbraň odloží.

6.2. Částečné rozebrání zbraně

Postup částečného rozebrání zbraně v rozsahu, který je nezbytný pro její základní vyčištění po střelbě a její zpětné složení je u samonabíjecí pistole ČZ 75 D COPACT následující. Držitel vyjme zásobník ze zbraně, stáhne závěr do zadní polohy, srovná rysku vyznačenou na závěru zbraně s ryskou vyznačenou na rámu zbraně. Poté se stlačí čep záchytu závěru a vyjme jej z rámu (viz obr. 10). Následně na to se z rámu zbraně vysune závěr zbraně, z něhož se vyjme hlaveň, vodící tyčka spolu s vratnou pružinou a rozložené díly rozloží před sebe (viz obr. 11). Na pokyn zkušebního komisaře zbraň složí do původního stavu a ověří funkčnost složení.

3. Uchopí závěr a energicky jej stáhne vzad, spustí jej, aniž by závěru jakkoliv pomáhal v pohybu vpřed, přičemž se náboj zasune do nábojové komory (viz obr. 14 a 15).

Obrázek 14: Nabití zbraně

Obrázek 15: Nabití zbraně

4. Drží zbraň v ponosu, prst mimo spoušť, ústí směřuje do terče (bezpečného prostoru) a hlásí připravenost ke střelbě - „**Ke střelbě připraven!**“ (viz obr. 16).

Obrázek 16: Připravenost ke střelbě

Následně zkušební komisař vydá žadateli povel: „**Na terč samostatně pálit!**“, přičemž žadatel provede činnost spočívající v:

1. Zaujetí střeleckého postoje – čelní postoj, nohy rozkročeny, na šíři ramen, napnuty v kolenou, levá noha nakročena mírně vpřed (viz obr. 17).

Obrázek 17: Střelecký postoj

2. Pevné usazení zbraně do ruky, tak aby spočívala v ruce co nejnižše a bylo tak maximálně omezeno působení klopného momentu síly zpětného rázu při výstřelu, které se projevuje zvedáním ústí hlavně.
3. Srovná mířidla (muška a hledí) na zbrani a zamíří na terč.
4. Při namíření na terč drží obě ruce napjaté, silná – střílející ruka tlačí zbraň mírně vpřed, slabá ruka vytváří mírný protitlak vzad. Tím je dosaženo poměrně stabilní držení zbraně.
5. Přiloží prst na spoušť prvním článkem a provede výstřel. Přesnost střelby je také ovlivněna způsobem mačkání (spouštěním) na spoušť. Během spouštění udržuje záměrnou na určeném nebo zvoleném záměrném bodu na terči.
6. Po vystřelení posledního náboje zůstane závěr pistole zachycen v zadní poloze.
7. Žadatel sejme prst ze spouště, umístí jej nad lučik podél závěru a hlásí ukončení střelby.

Zkušební komisař vydá žadateli povel: „**K prohlídce zbraň!**“ přičemž žadatel provede činnost spočívající v:

1. Vyjme zásobník ze zbraně, osa hlavně stále směřuje do bezpečného prostoru.
2. Přiloží zásobník ke zbrani s otevřeným závěrem tak, aby instruktor mohl překontrolovat, že je zbraň vybita (viz obr. 18 a 19).

Obrázek 18: Vyjmutí zásobníku

Obrázek 19: Kontrola zbraně

Zkušební komisař vydává povel: „**Vidím!**“ přičemž žadatel provede činnost spočívající v:

1. Uvolní závěr a vrátí jej do přední polohy, pomocí záchyty závěru nebo jeho potažením vzad a vypuštěním (viz obr. 20).
2. Vypustí kohout bicího ústrojí do přední polohy (viz obr. 21).

Obrázek 20: Potažení závěru vzad

Obrázek 21: Vypuštění kohoutu

3. Odloží zbraň, přičemž ústí zbraně směřuje do bezpečného prostoru.

6.4. Technický popis krátké kulové zbraně a funkce vybraných částí

1. **Závěr** - slouží zejména pro uzamčení komory při výstřelu, dále také jako hmatník pro natažení závěru (tj. zasunutí náboje do nábojové komory respektive vytažení z nábojové komory, natažení bicího mechanismu, opětovné uzamčení), nese další důležité součástky jako např. **úderník** či **mířidla**,
2. **tělo zbraně** je základní částí zbraně, nese spoušťové i část bicího ústrojí, jsou v něm drážky pro vedení závěru a rukojeť slouží zároveň jako zásobníková šachta,
3. **zásobník** zásobuje zbraň náboji
4. **hlaveň** vede střelu, než opustí zbraň, za pomoci **drážek** jí uděluje rotaci (čímž zvyšuje přesnost); v zadní části hlavně se nachází **nábojová komora** - v ní je náboj během výstřelu,
5. **vratná pružina** tlačí závěr do přední (klidové) polohy, působí opačným směrem oproti zpětnému rázu při výstřelu; je omotána kolem tyčky vedení vratné pružiny,
6. **čep záchytu závěru** je důležitou součástí pro samonabíjecí funkci pistole (řídí pohyb hlavně a tím odemykání závěru),
7. tlačítkem **vypouštění zásobníku** se vysouvá zásobník ze zbraně.

Obrázek 22: Samonabíjecí pistole ČZ 75 D COPACT

6.5. Základní ochranné pomůcky pro střelbu

Řada střelců považuje vybavení pro střelce za tak samozřejmou věc, že by se zdálo být zbytečné tomuto věnovat prostor, nicméně jedná se ve skutečnosti o nezbytné pomůcky, bez kterých by nebylo možné provádět ani případný výcvik ve střelbě. Mezi nezbytné ochranné pomůcky pro střelbu patří zcela nezbytně střelecké brýle, chrániče sluchu.

V rámci výcviku ze střelby je nezbytné používat chrániče sluchu. Ostatně v provozních řádech na střelnicích je jedna z bezpečnostních podmínek právě užívání chráničů sluchu při střelbě. Těchto chráničů sluchu je na trhu celá řada, avšak všechny mají jediný úkol, a to ochránit střelce od poškození sluchu. V současné době jsou používány buď mušlové chrániče, nebo pěnové chrániče – špunty. Výhoda kvalitních chráničů je střelcem oceněna nejvíce na krytých střelnicích, nebo při skupinové střelbě. Při výstřelu ze střelné zbraně dochází k balistickému třesku, kdy intenzita zvuku dosahuje až 120 dB, přičemž již při tomto krátkodobém působení dochází k poškození sluchu⁴⁶.

Ochranné brýle jsou také součástí povinného vybavení střelce a bez těchto by také vůbec neměla být možná střelba. Na střelnici se při střelbě neustále setkáváme s odrazy vystřelených nábojnic, které ohrožují náš zrak, případně vedlejšího střelce. V případech, že je střelba ze zbraně trénována na kovové terče, popřípadě máme kovové dopadiště, je zcela nemyslitelné nemít ochranu očí. Účinkem dopadu střel, jejich odraz, popřípadě odraz od kovové části dopadiště, který by zasáhl naše oči, by mohl mít zcela fatální důsledek pro náš zrak.

⁴⁶ Dostupné na World Wide Web: <[http://cs.wikipedia.org/wiki/Son_\(akustika\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Son_(akustika))>

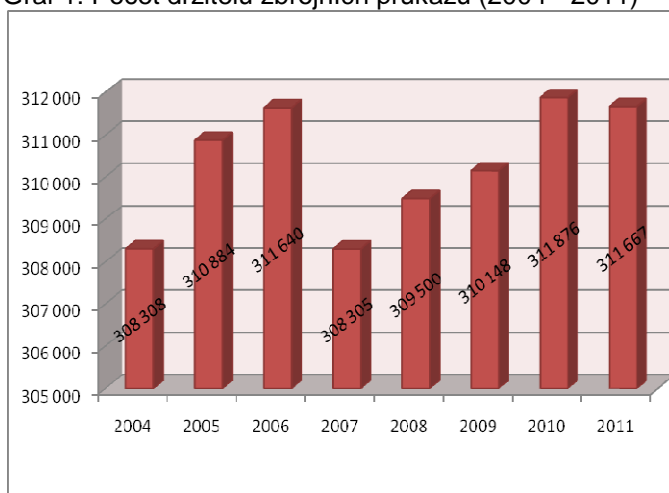
7. POČET DRŽITELŮ STŘELNÝCH ZBRANÍ A POČET STŘELNÝCH ZBRANÍ V ČR

Statistické údaje, ze kterých se dá jednoznačně vyvodit závěr kolik střelných zbraní podléhající registraci je mezi obyvatelstvem této země, popřípadě kolik fyzických osob je držitelem zbrojního průkazu, je velice důležitý údaj nejen pro vedení evidence kterou spravuje Policie České republiky, ale jedná se o důležitý vývojový ukazatel pro sledování a posouzení bezpečnostní situace a rizik s tím spojených. Tento vývoj je sledován bezesporu i Ministerstvem vnitra České republiky a bývá pravidelně předkládán jednou ročně branně bezpečnostnímu výboru Parlamentu České republiky. Vývoj byl zpracován z dostupných dat zveřejněných Oborem bezpečnostní politiky Ministerstva Vnitra České republiky od roku 2004 do roku 2011.

7.1. Počet držitelů zbrojních průkazů v ČR

Po prostudování a vyhodnocení statistik za jednotlivé roky v časovém období od roku 2004 do konce roku 2011 zjistíme, že počet držitelů zbrojních průkazů neustále osciluje v průměru na hodnotě kolem 310 tisíc. Vezmeme-li v úvahu, že v České republice bylo v roce 2011 dle Českého statistického úřadu 10.5 miliónu obyvatel, jedná se o 2.95 % procent obyvatel, kteří jsou držiteli zbrojního průkazu. Tento údaj je ale ještě do jisté míry zkreslen, neboť je třeba počítat s faktem, že držitelé zbrojního průkazu jsou v převážné a drtivé většině vzhledem k popsané legislativně starší 18-ti let. Po kalkulaci s tímto faktorem a úvaze, že dle Českého statistického úřadu je 63,6 % obyvatel České republiky v produktivním věku (starších 18-ti let), jedná se tedy o 6,678 milionu obyvatel, dostáváme se rázem na procentuelní hodnotu 4,65 %. Tímto lze tedy konstatovat, že počet držitelů zbrojního průkazu je zhruba 4,65 %, v rámci celkového obyvatelstva v ČR v produktivním věku.

Graf 1: Počet držitelů zbrojních průkazů (2004 - 2011)

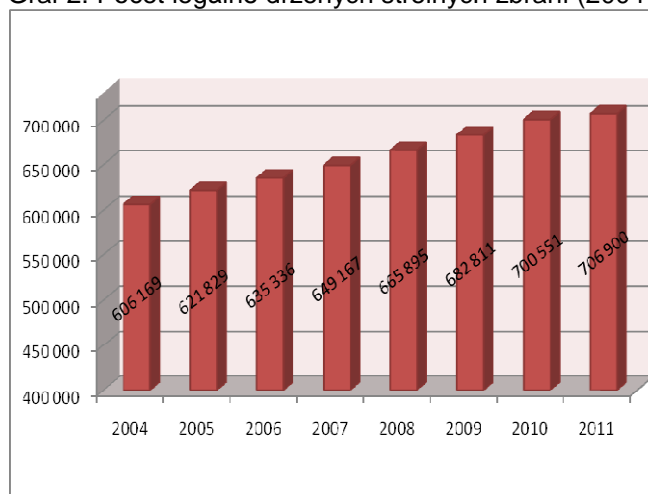

Zdroj dat: www.mvcr.cz/soubor/statistika-2011-pdf.aspx

7.2. Počet střelných zbraní v ČR

Po prostudování a vyhodnocení statistických ukazatelů vyjadřující počet legálně držených kusů střelných zbraní v časovém období od roku 2004 do konce roku 2011 zjistíme, že pozvolně dochází k postupnému nárůstu střelných zbraní mezi držiteli zbrojních průkazů. Na konci roku 2004 bylo mezi držiteli zbrojních průkazů 606,169 tisíc kusů legálně držených střelných zbraní, přičemž na konci roku 2011 se tento počet střelných zbraní navýšil na 706,9 tisíc kusů. Průměrný meziroční nárůst tedy každoročně činí cca 12,5 tisíce střelných zbraní.

Graf 2: Počet legálně držených střelných zbraní (2004 - 2011)

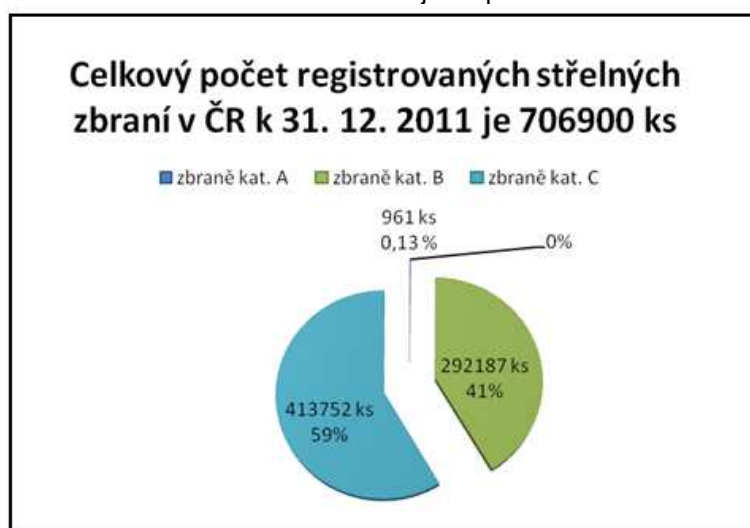

Zdroj dat: www.mvcr.cz/soubor/statistika-2011-pdf.aspx

7.3. Hodnocení současného stavu

Zhodnotíme-li počet držitelů zbrojních průkazů od roku 2004 do roku 2011 je zřejmé, že tento počet je v podstatě neustále konstantní, oproti neustálému nárůstu legálně držených střelných zbraní. Tento nárůst není zanedbatelným, zatímco v roce 2004 byl poměr legálně držených střelných zbraní na jednoho držitele zbrojního průkazu 1,96 ks, v roce 2011 tento počet vzrostl v České republice na 2,26 ks zbraní. Prostudujeme-li současný poměr a zastoupení jednotlivých registrovaných střelných zbraní v České republice a rozdělíme-li si je dle kategorií, lze dospět k hodnocení, že největší podíl z celkového množství 706900 ks legálně držených zbraní jsou zbraně kategorie C, kterých je registrováno 413752 kusů, což je v celkovém podílu 59%. Jedná se tedy převážně o střelné zbraně určené k výkonu práva myslivosti. Následují zbraně kategorie B, těchto je registrováno 292187 kusů, což je v celkovém podílu 41%. Jedná se o střelné zbraně převážně určené k ochraně života, zdraví a majetku a zbraní kategorie A je přirozeně vzhledem k jejich nebezpečnosti v celkovém objemu nejméně. Jedná se o 961 kusů, toto je 0,13 % v celkovém objemu legálně registrovaných zbraní. Tyto střelné zbraně jsou mezi držiteli registrovány zcela ojediněle ke sběratelským účelům, nebo pro výkon filmové nebo divadelní činnosti.

Graf 3: Počet zbraní u držitelů zbrojních průkazů k 31. 12. 2011

Zdroj dat: www.mvcr.cz/soubor/statistika-2011-pdf.aspx

ZÁVĚR

Každý ví o tragických případech nejen ze zahraničí, kdy psychicky narušení jedinci pomocí střelných zbraní páchají ty nejzávažnější trestné činy s často fatálními následky.

Cílem této diplomové práce bylo podat komplexní a přehledné informace o problematice získání zbrojního průkazu a všech ostatních podmínek s tím spojených aplikovaných na právní prostředí České republiky.

Tato problematika byla sledována z hlediska samotné historie zbraní a střeliva a jeho následného vývoje, analýzy právních předpisů způsobem, který čtenáře práce obeznámil s tím, za jakých podmínek při současné právní úpravě lze získat zbrojní průkaz a střelnou zbraň. Důležité bylo zmínit oprávnění, povinnosti a zákazy, které jsou spojeny se získáním zbrojního průkazu, protože získání zbrojního průkazu, potažmo získání střelných zbraní a střeliva je v současné době více než kdy jindy aktuální. Zároveň pro zájemce o držení střelné zbraně je důležitá kapitola bezpečné manipulace s krátkou střelnou zbraní u vlastní zkoušky odborné způsobilosti, která je pro žadatele nejobtížnější podmínkou a odděluje jej od získání zbrojního průkazu. V textu práce našel čtenář kromě popisu průběhu zkoušky odborné způsobilosti i uvedení a upozornění na nejčastější závady, ke kterým dochází ze strany žadatelů o získání zbrojního průkazu.

V práci bylo čerpáno nejen z uvedených právních předpisů a publikací, ale i zejména z bohatých zkušeností při provádění zkoušek odborné způsobilosti z pozice zkušební komisaře. Ač se na první pohled jeví pasáž zaměřená na popis praktické části zkoušky odborné způsobilosti jako nadsazená, je třeba si uvědomit, že se jedná o zkoušku s „ostrou“ zbraní a „ostrými“ náboji, mající schopnost při chybném zacházení splnit svoji funkci, pro kterou byla zkonstruována, tedy zabít. K takové události došlo např. loňský rok na jedné pražské střelnici, proto je třeba této části práce věnovat zvýšenou pozornost a případný čtenář práce, který z ní bude čerpat určité informace, si uvědomí, že se jedná byť na první pohled o jednoduchou záležitost, protože

„zmáčknout spoušť přece každý umí“, ale při špatném postupu s nedozírnými následky. V závěru práce byly zpracovány i statistické údaje o vývoji počtu držitelů zbrojních průkazů a počtu střelných zbraní v České republice, přičemž byl komplexně splněn cíl diplomové práce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BRYCH, J. *Sportovní střelba*. 1. vyd. Univerzita Karlova v Praze : Nakladatelství Karolinum. 261 s. ISBN 978-80-246-1582-0.
2. ČERNÝ, P., GOTETZ, M., *Manuál obranné střelby*. Praha, Grada Publishing, 2004. 216 s., 2004. ISBN 80-247-0739-X.
3. FAKTOR, Z. *Zbraně pro sebeobranu*. 2. doplněné vyd. Praha : Magnet-Press, 1995. 157 s. ISBN 80-85434-76-8.
4. HRAZDÍRA, I., KOVÁRNÍK, L., NOVOTNÝ, F. *Použití zbraně a zákon*. 1. vyd. Praha : Eurounion, 2000. 31-34, 62 s. ISBN 80-85858-83-5.
5. KOVÁRNÍK, L., ROUČ, M. *Zbraně a střelivo*. 1. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2007. 247 s. ISBN 978-80-7380-030-7.
6. KNEUBUEHL, B. P., *Balistika*. 1. vyd. Praha: Naše Vojsko, 2004. 181s. ISBN 80-206-0749-8.
7. LIŠKA, P. *Střelba z pistole a revolveru*. 1. vyd. Praha: Magnet-Press, 2004. 177 s. ISBN 80-85847-09-4.
8. TERINGEL, J. KREML, A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních, Komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2009. 548 s. ISBN 978-80-7357-461-1.

SEZNAM PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

1. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
3. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdější předpisů.
4. Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.
5. Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.
6. Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.
7. Zákon č. 156/2002 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů.
8. Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.
9. Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů.
10. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.
11. Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
12. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
13. Nařízení vlády č. 338/2002 Sb., o technických požadavcích pro zabezpečení přechovávaných zbraní nebo střeliva a o podmínkách skladování, přechovávání a zacházení s černým loveckým prachem, bezdýmným prachem a zápalkami, ve znění pozdějších předpisů.
14. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 384/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních, ve znění pozdějších předpisů.
15. Nařízení vlády č. 315/2011 Sb., o zkušebním řádu zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E.
16. Směrnice Rady Evropských společenství č. 91/477/EHS ze dne 18. června 1991.

SEZNAM OSTATNÍCH ZDROJŮ

1. Česká technická norma ČSN EN 1143-1.
2. Česká technická norma ČSN EN 1300.
3. Česká technická norma ČSN P ENV 1627.
4. Závazný pokyn Policejního prezidenta č. 26/2009, o dohledu a dozoru na úseku zbraní, střeliva, výbušnin a bezpečnostního materiálu.

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

1. Ministerstvo vnitra České republiky *[online]*
Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/statistika-2011-pdf.aspx> >.
2. Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva *[online]*.
Dostupné z World Wide Web: <<http://www.cuzzs.cz>>.
3. Vojenské ruční zbraně *[online]*.
Dostupné z World Wide Web: <<http://www.militaria.wz.cz>>.
4. Wikipedia *[online]*.
Dostupné z World Wide Web: <[http://cs.wikipedia.org/wiki/Son_\(akustika\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Son_(akustika))>.

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obrázek 1: Zbraň kat. A, univerzální kulomet vzor 59L, ráže 7,62 mm
- Obrázek 2: Zbraň kat. B, pistole samonabíjecí zn. CZ, revolver zn. Ruger
- Obrázek 3: Zbraň kategorie C, kulovnice zn. CZ, vzor 527, ráže .222 Rem.
- Obrázek 4: Uchopení zbraně
- Obrázek 5: Vyjmutí zásobníku
- Obrázek 6: Stáhnutí závěru
- Obrázek 7: Vypuštění závěru
- Obrázek 8: Mířený výstřel jistoty
- Obrázek 9: Vypuštění bicího kohoutu přes palce
- Obrázek 10: Vysunutí závěru
- Obrázek 11: Rozložená zbraň
- Obrázek 12: Plnění zásobníku
- Obrázek 13: Zasunutí zásobníku
- Obrázek 14: Nabití zbraně
- Obrázek 15: Nabití zbraně
- Obrázek 16: Připravenost ke střelbě
- Obrázek 17: Střelecký postoj
- Obrázek 18: Vyjmutí zásobníku
- Obrázek 19: Kontrola zbraně
- Obrázek 20: Potažení závěru vzad
- Obrázek 21: Vypuštění kohoutu
- Obrázek 22: Samonabíjecí pistole ČZ 75 D COPACT

SEZNAM GRAFŮ

- Graf 1: Počet držitelů zbrojních průkazů (2004 - 2011)
- Graf 2: Počet legálně držných střelných zbraní (2004 - 2011)
- Graf 3: Počet zbraní u držitelů zbrojních průkazů k 31. 12. 2011

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Přihláška ke zkoušce odborné způsobilosti	I
Příloha B – Vyhodnocení zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu	II
Příloha C – Žádost o vydání zbrojního průkazu	III
Příloha D – Žádost o povolení k nabytí vlastnictví zbraně kategorie B.....	IV
Příloha E – Oznámení o nabytí vlastnictví nebo převodu zbraně	V
Příloha F – Posudek o zdravotní způsobilosti k držení ZP	VI

Příloha A – Přihláška ke zkoušce odborné způsobilosti

PŘIHLÁŠKA

ke zkoušce odborné způsobilosti

Osobní údaje žadatele:

Jméno, popřípadě jména,
a příjmení _____

Rodné příjmení _____

Datum a místo narození _____

Místo pobytu*) _____

Žádám o provedení zkoušky pro vydání zbrojního průkazu skupin(-y):

A B C D E **)

- A - ke sběratelským účelům
- B - ke sportovním účelům
- C - k loveckým účelům
- D - k výkonu zaměstnání nebo povolání
- E - k ochraně života, zdraví nebo majetku

Přihláška podána u

dne

podpis žadatele

poznámky:

*) podle § 2 odst.2 písm. e) zákona č. 119/2002 Sb.

**) Nehodící se křížte

Příloha B – Vyhodnocení odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu

VYHODNOCENÍ zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu

Test číslo:

Osobní údaje žadatele:

Jméno a příjmení

Rodné příjmení

Datum a místo narození

Místo pobytu

Žádá o skupinu(-y) zbrojního průkazu:

A B C D E ^{*)}

Teoretická část zkoušky:

1	a	b	c
2	a	b	c
3	a	b	c
4	a	b	c
5	a	b	c
6	a	b	c
7	a	b	c
8	a	b	c
9	a	b	c
10	a	b	c
11	a	b	c
12	a	b	c
13	a	b	c
14	a	b	c
15	a	b	c

16	a	b	c
17	a	b	c
18	a	b	c
19	a	b	c
20	a	b	c
21	a	b	c
22	a	b	c
23	a	b	c
24	a	b	c
25	a	b	c
26	a	b	c
27	a	b	c
28	a	b	c
29	a	b	c
30	a	b	c

Hodnocení: prospěl - neprospěl

Praktická část zkoušky:

- a) bezpečná manipulace se zbraní a střelivem
- b) střelba na cíl - počet zásahů:

Hodnocení zkoušky: prospěl - neprospěl

Zkušební komisař

Jméno a příjmení

Číslo průkazu

V

dne

.....
podpis (razítko)

Seznámen s hodnocením zkoušky

.....
Datum a podpis žadatele

Poznámka:

*) Nehodící se škrtně

Příloha C – Žádost o vydání zbrojního průkazu

Ž Á D O S T o vydání zbrojního průkazu - nového zbrojního průkazu po uplynutí doby platnosti dosavadního zbrojního průkazu *)	
Přiložte 2 fotografie o rozměru 35 x 45 mm. Na jejich zadní stranu se uvede příjmení.	
Osobní údaje žadatele:	
Jméno, popřípadě jména, a příjmení	<input type="text"/>
Rodné příjmení	<input type="text"/>
Datum a místo narození	<input type="text"/>
Místo pobytu**)	<input type="text"/>
Žádám o zbrojní průkaz skupiny:	
☐	A - ke sběratelským účelům
☐	B - ke sportovním účelům
☐	C - k loveckým účelům
☐	D - k výkonu zaměstnání a povolání
☐	E - k ochraně života, zdraví nebo majetku
☐	F - k provádění pyrotechnického průzkumu
Mám - nemám*) místo pobytu ještě v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci, příp. kterém <input type="text"/>	
V posledních 10 letech před podáním žádosti jsem se více než 6 měsíců nepřetržitě zdržoval / nezdržoval*) mimo území České republiky, příp. ve kterém státě <input type="text"/>	
V <input type="text"/> dne <input type="text"/> podpis žadatele
 Poznámka:	
Do okénka u příslušné skupiny udělte křížek ☒	
Žadatel přiložil k žádosti:	
a) posudek o zdravotní způsobilosti	
b) doklad o odborné způsobilosti pro požadovanou skupinu, to neplatí při podání žádosti o vydání nového zbrojního průkazu po uplynutí doby platnosti dosavadního zbrojního průkazu	
c) 2 fotografie	
Jde-li o žádost o vydání zbrojního průkazu skupiny C, je žadatel povinen také předložit platný lovecký lístek.	
Žadatel, který má místo pobytu ještě v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci, předloží též předohlasí souhlas tohoto státu s vydáním zbrojního průkazu nebo prohlášení o tom, že tento není nezbytný, s překladem do jazyka českého vyhotoveným tlumočnickem zapsaným v seznamu znalců a tlumočnicků.	
Žadatel, který se více než šest měsíců nepřetržitě zdržoval v posledních deseti letech před podáním žádosti mimo území ČR, předloží též doklad obdobný opis z evidence rejstříku trestů ze státu, ve kterém se zdržoval, s překladem do jazyka českého vyhotoveným tlumočnickem zapsaným v seznamu znalců a tlumočnicků.	
*) Nehodí se škrtno	
**) podle § 2 odst. 2 písm. e) zákona č. 119/2002 Sb.	

Příloha D – Žádost o povolení k nabytí vlastnictví, držení, nebo nošení zbraně kategorie B

ŽÁDOST O POVOLENÍ			
Žádám o povolení k nabytí vlastnictví, držení, nošení*) zbraně kategorie B			
Osobní údaje fyzické osoby:¹			
Jméno, popřípadě jména, a příjmení	<input type="text"/>		
Rodné příjmení	<input type="text"/>		
Datum a místo narození	<input type="text"/>		
Místo pobytu**)	<input type="text"/>		
Číslo zbrojního průkazu	<input type="text"/>		
Identifikační údaje právnické osoby:²			
Název nebo obchodní firma a právní forma právnické osoby	<input type="text"/>		
Sídlo právnické osoby	<input type="text"/>		
IČO	<input type="text"/>	Číslo zbrojní licence	<input type="text"/>
Údaje o zbraní:			
Druh	<input type="text"/>	Značka výrobce	<input type="text"/>
Vzor (model)	<input type="text"/>	Ráže	<input type="text"/>
Výrobní číslo	<input type="text"/>		
Důvod žádosti:			
<input type="text"/>			
<input type="text"/>			
<input type="text"/>			
Mám - nemám*) místo pobytu ještě v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci, příp. kterém			
<input type="text"/>			
V	<input type="text"/>	dne	<input type="text"/>
			podpis žadatele, oprávněné osoby (razítko)
 Poznámky:			
Žadatel, který má místo pobytu ještě v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci, předloží též předlohu souhlasu tohoto státu s udělením povolení nebo prohlášení o tom, že tento není nezbytný, s překladem do jazyka českého vyhotoveným písmočetkem zaplaceným v seznamu znalou a písmočetků.			
*) Nehodící se škrte			
**) podle § 2 odst. 2 písm. e) zákona č. 119/2002 Sb.			

Příloha E – Oznámení o nabytí vlastnictví nebo převodu vlastnictví zbraně

O Z N Á M E N Í	
<u>o nabytí vlastnictví nebo převodu vlastnictví zbraně</u> ^{*)}	
<u>Osoba nabývající vlastnictví zbraně - zakázaného doplňku zbraně^{*)}</u>	
<u>Osobní údaje fyzické osoby:</u>^{*)}	
Jméno a příjmení	<input type="text"/>
Rodné příjmení	<input type="text"/>
Datum a místo narození	<input type="text"/> Číslo zbrojního průkazu <input type="text"/>
Místo pobytu	<input type="text"/>
<u>Identifikační údaje právnické osoby:</u>^{*)}	
Název nebo obchodní firma a právní forma právnické osoby	<input type="text"/>
Sídlo právnické osoby	<input type="text"/>
IČO	<input type="text"/> Číslo zbrojní licence <input type="text"/>
<u>Osoba převádějící zbraň - zakázaný doplněk zbraně^{*)}</u>	
<u>Osobní údaje fyzické osoby:</u>^{*)}	
Jméno a příjmení	<input type="text"/>
Rodné příjmení	<input type="text"/>
Datum a místo narození	<input type="text"/> Číslo zbrojního průkazu <input type="text"/>
Místo pobytu	<input type="text"/>
<u>Identifikační údaje právnické osoby:</u>^{*)}	
Název nebo obchodní firma a právní forma právnické osoby	<input type="text"/>
Sídlo právnické osoby	<input type="text"/>
IČO	<input type="text"/> Číslo zbrojní licence <input type="text"/>
<u>Údaje o zbraní - zakázaném doplňku zbraně:</u>^{*)}	
Druh	<input type="text"/> Značka výrobce <input type="text"/>
Vzor [model]	<input type="text"/> Ráže <input type="text"/>
Výrobní číslo	<input type="text"/>
<u>Údaje o ověření zbraně:</u>	
<input type="text"/>	
Číslo zbrojního průvodního listu (je-li vydán)	<input type="text"/>
<u>Poznámka:</u>	<u>Datum a podpis (razítko) oznamovatele</u>
<i>*) Nehodící se škrtněte</i>	

Příloha F – Posudek o zdravotní způsobilosti k držení zbrojního průkazu

Posudek o zdravotní způsobilosti k držení zbrojního průkazu skupiny.....

Jméno a příjmení posuzované osoby.....

datum narození

pobyt

Na základě výsledku lékařské prohlídky vstupní* - periodické* posuzovaná osoba

- je zdravotně způsobilá*
- není zdravotně způsobilá*
- je zdravotně způsobilá za podmínky* k držení zbrojního průkazu

Platnost posudku končí dnem

Datum vydání posudku a podpis posuzujícího lékaře
jmenovka lékaře, razítko zdravotnického zařízení

Poučení: Proti tomuto posudku je možno podat podle ustanovení § 77 odst. 1 až 5 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 285/2002 Sb., návrh na jeho přezkoumání do 15 dnů ode dne jeho obdržení. Návrh se podává písemně vedoucímu zdravotnického zařízení a to prostřednictvím lékaře, který posudek vypracoval. Ve zdravotnickém zařízení provozovaném lékařem, který poskytuje zdravotní péči vlastním jménem, se návrh podle předcházející věty podává tomuto lékaři. Pokud vedoucí zdravotnického zařízení nebo lékař provozující zdravotnické zařízení vlastním jménem návrhu nevyhoví, postoupí návrh jako odvolání do 30 dnů od jeho doručení, správnímu úřadu, který vydal rozhodnutí o registraci tohoto zdravotnického zařízení nebo je zřizovatelem tohoto zařízení.

Posuzovaná osoba převzala posudek do vlastních rukou dne
podpis posuzované osoby

Posudek byl posuzované osobě do vlastních rukou doručen dne
(stvrzuje se příloženou „dodětkou“)

* nehodící se křížněte

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora:	Michal Pitro
Obor:	Andragogika
Forma studia:	Kombinované studium
Název práce:	Získání zbrojního průkazu v ČR, příprava žadatele na zkoušky odborné způsobilosti
Rok:	2012
Počet stran bez příloh:	64
Celkový počet stran příloh:	6
Počet titulů české literatury a pramenů:	28
Počet titulů zahraniční literatury a pramenů:	0
Počet internetových zdrojů:	4
Vedoucí práce:	JUDr. Libor Kovárník, Ph.D.